

SZABÓ LÁSZLÓ TIBOR

A lázadás

KISREGÉNY ÉS NOVELLÁK

BUDAPEST

Sorozatszerkesztő
Simor András

A kötet kiadását a
Cityrama Utazási Iroda
(www.cityrama.hu)
támogatta

© Szabó László Tibor, 2011

Szabó László Tibor 1938-ban született. A szegedi József Attila Tudományegyetemen

végzett magyar–német nyelv- és irodalom szakon. Később a társadalomtudományok felé fordult – számos tanulmányt, cikket és recenziót publikált. Politikatudományi kandidátusi disszertációját 1987-ben védte meg a Magyar Tudományos Akadémián. A kilencvenes években ment nyugdíjba a Budapesti Műszaki Egyetem Társadalomtudományi Intézetének Politikaelméleti- és történeti Tanszékéről egyetemi docensként.

Néhány éve fordult a szépirodalom felé, több írása jelent meg az *Ezredvégben*, a *Népszava Szép Szó* mellékletében, a nagyváradi *Várad* magyar nyelvű irodalmi folyóiratban, a Dunatükörben, más újságok irodalmi rovataiban, valamint különböző internetes honlapokon.

*

Aki véres horrort vár ettől a könyvtől, az csalódni fog. A kisregény a távoli jövőben játszódik, de a mának szól. Fiatal diplomások küzdelmeit és reményeit mutatja be, a „felesleges” emberek harcát a hatalommal szemben.

A könyv kezdetén az olvasó úgy érezheti, hogy csupán több száz állástalan fiatal „kedélyes” tiltakozó mozgalmáról van szó, de ha végigolvassa a regényt, bizonyára megváltozik ez a véleménye. A „kedélyes” hangulatot egyébként a groteszk előadásmód kelti, de aki ismeri a szerző két novelláskötetét (*Operabálás Villámcsődület*), valamint a Z-könyvek sorozatban legutóbb megjelent *Hosszú utazás* című kisregényét, az nem lepődik meg a stílus és a meseszöveg sajátos formáján – fordulatain..

A cselekmény előrehaladtával egyre inkább kibontakozik a modern társadalom frusztráltsága, az egyéni érdekek harca, a társadalmi rendszer tragikomikus ellentmondásai, valamint a hatalom cinizmusa.

Letölthető:

[\[PDF formátumban \]](#) [\[EPUB formátumban \]](#)

A lázadás

1. A tüntetés

Úgy kezdődött, mint egy villámcsödület. Görkorcsolyázó fiatalok jelentek meg a téren, kibontották a transzparenszeket, majd jelszavakat skandáltak. Néhányan kézihajtányokkal érkeztek, amelyek zökkenőmentesen és gyorsan gördültek a betonon. Nem sínekre tervezték őket. A megdrágult villamos- és buszjegyek miatt a kisebb keresetűek már régen ezekkel a házilagosan összeeszkábált járművekkel közlekedtek. Voltak közöttük Mercedes és más drága autók alkatrészeiből összetákolt masinák, de a fából készült hajtányok sem voltak ritkák.

Lassan megtelt az egész tér, a mobiltelefonok harsogó dallamai minden más zajt elnyomtak. A tüntetők többsége három-négy készülékkel is rendelkezett – a mobilok ugyanis olcsóbbak voltak, mint például egy kiló kenyér, vagy gyümölcs. A tiszta piaci viszonyokat már semmilyen állami akadékoskodás sem zavarta meg, minden annyiba került, amennyiért el lehetett adni.

Az Elnöki Palota őrsége egyre idegesebben reagált az eseményekre, és az ügyeletes tiszt rövidesen erősítést kért. A titkosrendőrség is azonnal munkához látott. A téren őgyelgő munkatársak gyorsan feltették egyszerűnek tűnő, beépített kamerával ellátott szemüvegüket, és folyamatosan továbbították a felvett képanyagot a központnak.

Ekkorra már a mobiltelefonnal összekapcsolt internetes rendszer lett a szólásszabadság elsősorú fóruma. Az emberek, főleg a fiatalok egyébként is így próbáltak kapcsolatot teremteni egymással, hiszen ez tűnt a legcélszerűbbnek. A rendszer elleni tiltakozások is többnyire az internetes közösségi hálózatokon jelentek meg.

De ne higgyük, hogy a hatalom mindezt ölbe tett kézzel nézte. Gyakran terjesztett megtévesztő információkat a világhálón, tüntetéseket provokált, hogy az ellenzéket a bokorból kiugrassa. Olykor sikerrel is jártak ezek a „kicsalogatások”, többeket le tartóztattak és elítéltek.

A tüntetés célja egy engedetlenségi mozgalom elindítása volt. Első lépésként petíciót kívántak a köztársasági elnöknek átnyújtani, amelyben azt közölték volna, hogy a twitteren, a facebookon valamint más internetes fórumokon megszerveződött fiatalok az egész országra kiterjedő tiltakozó és engedetlenségi mozgalmat indítanak, amennyiben a kormányzat nem tesz azonnali lépéseket a 35 éven aluliak körében mutatkozó, mintegy negyven százalékos munkanélküliség felszámolására. A beadványban azt is közölni kívánták, hogy az internetes közösségek az elmúlt napokban civil jogvédő szervezetekké alakultak át.

A tüntetők száma gyors ütemben szaporodott. Újabb és újabb csoportok közelítették meg a teret, zászlókat bontottak, kergetőztek, fogócskát játszva nyomultak a palotaőrség közelébe. Egyre több transzparens hirdette követeléseiket. Fokozatosan sor került a tér teljes birtokbavételére is. Egyesek letáboroztak, mások határozott mozdulatokkal leszúrták a földbe a plakáttartó rudakat, és hozzákezdték környezetük otthonossá tételéhez.

A legtöbben az éjszaka folyamán is kitartottak, előkerült néhány sátor és hálósák, a pólókat pedig meleg pulóverek váltották fel. Úgy tűnt, hogy a hatalom nem reagál az eseményekre, jöllehet a palotaőrséget éjszakára megkettőzték.

Másnap virradatkor élénk mozgás vált megfigyelhetővé a téren. A Fővárosi Kertészet dolgozói, akiket kéthetente napi négy órában foglalkoztattak, készségesen nyitották meg a csapokat és az öntözőberendezéseket, az üdítő vízugarak pedig mindenkit elértek, aki ezt kívánta. A többnyire Kertészeti Egyetemet végzett, és sokáig munkanélküli segélyen tengődő városi kertészek mély együttérzéssel hallgatták a fiatalok panaszait. Bár csak ők lettek volna ilyen bátrak annak idején! – gondolták magukban. Megszólalni nem nagyon

mertek, mivel az egymás közötti társalgást is szigorúan megtiltották nekik, jelenlegi munkájuk elvesztése pedig kilátástalan helyzetbe sodorta volna őket. A nyugdíj korhatárt nemrégén emelték fel 85 évre, mivel az alapba befizetett járulékok nem fedezték a szükséges kifizetéseket. A törvényhozók a költségvetési összegek bárminemű átcsoportosítását méltatlannak tartottak, mivel ez más társadalmi csoportok érdekeit sértette volna.

A kertészeknek arra is felhívták a figyelmüket, hogy a szabályok áthágása, vagy renitens viselkedés esetén a már régóta munkára váró művirágkertészekkel cserélik le őket.

A személyes ismerkedés újabb lendületet adott a tüntetésnek. Az eddig csak interneten vagy mobilon kialakított kapcsolatok egy csapásra élővé váltak, az álnevek mögött pedig hús-vér emberek jelentek meg. Lázás ütemben folytak az egymás közötti tárgyalások, közben újabb és újabb villámcsődületekre került sor. Kezdett kialakulni a tüntetés kemény magja.

A fiatalok a legkülönbözőbb foglalkozási ágakat képviselték, és többnyire diplomás munkanélküliek voltak. A felnövekvő generációnak már kereken hatvan százaléka rendelkezett felsőfokú végzettséggel, a doktoranduszok száma pedig a legfejlettebb országok mutatóit is meghaladta.

A kezdeti ismerkedések után rövidesen heves viták robbantak ki a résztvevők között. Különböző szellemi irányzatok csaptak össze egymással, más-más közgazdasági nézetek kerültek előtérbe.

A tér közepén álló sátor körül kialakult vitákban mind gyakrabban ragadta magához a szót egy fiatal geológus, aki kitűnő tanulmányi eredményei ellenére sem volt képes az elmúlt három évben elhelyezkedni.

– Nem a populációk egymás közötti szociális versenyéről kell vitáznunk, hanem a rendszerről, amely öncélú, amely csak a minél nagyobb nyereségre törekszik, letaposva mindent és mindenkit!

– Tudom, hogy a rendszer nem tökéletes, de eddig még nem találtak ki jobbat! Ebben kell érvényesülnünk. El kell érnünk, hogy a fiatalok munkanélkülisége elviselhető szintre essen vissza, és fel kell gyorsítanunk a vezetőcseréket. Mi sokkal alkalmasabbak lennénk a rendszer működtetésére, mint az öregek!

A geológussal vitatkozó fiú biopincér volt egy biobárban, ahol zöldség-koktélokot kevert az éjszakai mulatozók részére. Korábban egy porcerősítő stúdióban dolgozott, de onnan hamarosan kitétek, mivel 70 kilójával túl nyeszlettnek nézett ki. Az új tulajdonos azzal indokolta a felmondást, hogy nem kíván antireklámot a meglehetősen drágán beszerzett porcerősítő berendezéseihez. Ákos, a fiatal geológus titkos álma az volt, hogy kezdeti tudományos eredményei alapján egyetemi oktatóként folytassa pályáját. Több kemény, de sok új tudást is nyújtó terepgyakorlaton vett részt – nemcsak hazájában, hanem külföldön, más kontinenseken is. Testileg és akaratilag is megedződött, hiszen a külföldi barangolásokon többször is olyan helyzetbe került, amely határozottságot és erős akaratot követelt meg tőle a siker, vagy pedig egyszerűen csak a megmenekülés érdekében. Ha vitázott, igyekezett rugalmasan kezelni a témát, más-más oldalról közelítve meg igazát. Ha viszont tudatában volt annak, hogy a tények mellette szólnak, akkor hajlíthatatlannak mutatkozott. Ebből persze többször is támadtak nehézségei és kellemetlenségei, de gondolkodása ennek ellenére is racionális maradt, és tisztelőinek száma egyre gyarapodott. Ez a helyzet kezdett most is kialakulni az Elnöki Palota előtti téren.

– Mi nem élösködni akarunk, a probléma az, hogy a rendszer nem képes befogadni

minket. Esélytelenek vagyunk, de miért?

– A rendszer egyre kevesebb aktív munkavállalót igényel. A tudományos technikai forradalom, a globalizáció...

– De akkor miért kell a nyugdíj korhatárt állandóan feljebb vinni? Akkor miért nem lehet a napi, vagy a heti munkaidőt csökkenteni?

Ákos hangja egyre erősebbé vált, csak nehezen tudta magát fékezni. A vitázók körüli csoportosulás egyre nagyobb lett. A fiatal geológus mellett álló egyik tüntető, Károly hangtalanul tárta szét a karját, ezzel fejezte ki egyetértését.

Károly két éve végzett a kultúrmérnöki szakon, és kezdetben egy útépitésen dolgozott. Különböző kimutatások elkészítését, anyagrendelést és más hasonlókat varrtak a nyakába – viszont többször kint éjszakázhatott a szabadban. Ez valami ügyeletféle volt. Egyetlen feladatként azt kapta, figyeljen, hogy el ne lopjanak valamit. Erre viszont alkalmas lett volna egy alapfokú végzettséggel rendelkező éjjeliőr is.

Az egyetemen annak idején lelkesen hallgatta a társadalomtudományi előadásokat a technika és az emberi tényező összefüggéseiről, a globalizáció folyamatának felgyorsulásáról, és így tovább. Senkinek sem vallotta be, de egy kicsit már bánta, hogy annak idején nem valamelyik társadalomtudományi szakra iratkozott be.

A vitázók rövidesen egy furcsa jelenségre lettek figyelmesek. Alkalmi kereskedők és mindenféle ügynökök tűntek fel a téren. A piacgazdaság tehát itt is működni kezdett, a „láthatatlan kéz” éppen a hajszálrepedésekbe behatolva próbálta elrendezni a dolgokat.

Az egyik árus vénabarát zoknikat, biopapucsokat, sőt biofaliórákat próbált a fiatalokra rátukmálni. Mások elektromos lombfúvókat kínáltak, de az elektronikában jártas tüntetők tudták, hogy az ilyen eszközök használata milyen veszélyekkel jár. Az árusokban a titkosszolgálat ügynökeit vélték felfedezni. A lombfúvók ugyanis a levegő cirkulációja következtében képesek voltak a beszédhangokat is beszippantani.

Az uniszex esőnadrágok viszont rengeteg vevőre találtak. Az első nap elteltével ugyanis még mindig teljesen bizonytalan volt, hogy a tüntetés meddig fog tartani. Egyes csoportok azt híresztelték, hogy addig maradnak, míg a kormány a követeléseket el nem fogadja. A szemfüles árusok így sikerrel sóztak rájuk néhány antiatka ágyneműgamitúrát. Csak másnap döböntek rá, hogy a fű között nem élnek atkák. A pókok és más hasonló állatkákkal szemben viszont ezek a finom kikészítésű áruk teljesen hatástalanok maradtak. De kapható volt a téren zsebmikroszkóp, borhőmérő, és digitális tolmérce is – LCD kijelzővel.

A környezetvédők aktivistái rágógumi eltávolító sprayt osztottak szét a tüntetők között, és heves vitába keveredtek az egyik árussal, aki csigacsapdák eladásával próbálkozott. Nem messze a palota bejáratától horoszkópkészítő telepedett le két kisebb asztal mellé. Szorosan mellette egy gyorsbeszédű fiatalember SOLAC textilborotvákat kínált, valamint mikrózható teakiöntőket. Képes volt bármit egy napon belül beszerezni. A testén lógó öt-hat mobiltelefon szinte megállás nélkül jelzett.

Egy magánvállalkozó – diplomás parafenomen – két szellemet kínált eladásra. Az érdeklődőknek azt mesélte, hogy első lépésként két üres, virtuális palackot tett fel a világhálóra. Ezeket aztán egy különleges vírus segítségével eljuttatta arra a honlapra, amelyen a két, nemrég elhunyt tudós publikált rendszeresen. Amikor a velük készült felvételek ismét adásba kerültek, a szellemeket egy dugóhúzó segítségével gyorsan az üvegpalackokba tuszkolta. Közölte azt is, hogy a tudósok szellemi teljesítményeinek felhasználása a hatályos törvények értelmében nem számít plágiumnak. A hallgatóság az eszmék szabad áramlásának egyik kitűnő példáját látta az adás-vétel megvalósulásában.

A tüntetés harmadik napján rendőri egységek jelentek meg a tér minden oldalán. A ro-

hamrendőrök hosszú pajzsokkal és teleszkópos nyéllel ellátott ágvágókkal voltak felszerelve. Az ollók helyére azonban grabanc-markoló, kézformájú kis készülékeket szereltek fel. Már első pillantásra látni lehetett, hogy ezek az elmés szerkezetek a tömegből való kiemelést szolgálják. A készülék az elfogottat egy üres zsákba ejtette, akinek aztán a zsákban futás szabályai szerint kellett a rendőrszig vezető utat megtennie.

Rövid várakozás után megindult a támadás. A tüntetők menekülési utakat kerestek, és többeknek sikerült is megtalálni a rendőrkordon gyenge pontjait. A rend őrei azonban gyorsan felismerték, hogy a fiatalok melyik irányban akarnak kitömi. Csak később derült ki, hogy a Köztársasági Palota előtti tér díszei – kerti törpék, kedves kis állatfigurák – egyben mozgásérzékelők is voltak. Az irányító központ a beérkezett jelzések alapján vezényelte a rendőri alegységeket. Néhány nappal a tüntetés feloszlata után terjedt el a városban a híres és sokak által felkapott szlogen: „Óvakodj a törpétől!”

Ákos a külváros irányába kezdett el futni. A körülötte lévők közül többen is követték, egykori évfolyamtársai, barátok, új ismerősök, közöttük egy magas, szőke lány is. Az előző napon ismerkedtek meg az egyik heves vita közepette. Csilla nagyon fiatalnak nézett ki, pedig már két éve elvégezte a Zenetudományi Akadémiát. „Soha sem fogsz megöregedni, a zene fiatalon tart! – mondta neki gyakran hetven feletti nagymamája. Ő is zenésznek készült, de csak a lelkes amatőrök sokaságát gyarapította. Amikor unokáját az Akadémiára felvették, úgy érezte, hogy végül mégis ő győzött a sorssal vívott háborújában.

Csilla hegedű szakon végzett. Minden próbajáték után azt ígérték neki a hatalmasok, hogy majd értesítik, ha ürül hely a zenekarban. Gratuláltak kitűnő felkészültségéhez, és máris az utcán találta magát.

Ákos és társai lendületből söpörték el azt a néhány együgyű rendőrt, akik útjukat próbálták állni. Talán nem is voltak olyan együgyűek, és ők is ugyanúgy utálták a rendszert, mint a tüntetők. De még mindig jobb rendőrnek lenni, mint munkanélkülinek. Az is lehet, hogy eredménytelenségük oka a raktárosok hanyagságára vezethető vissza. Teleszkópos ágvágó helyett nyeletőfékes horgászorsóval ellátott hosszú botokat osztottak ki közöttük. A tévedés viszont csak az ütközés pillanatában derült ki, a nyeletőfékek felmondták a szolgálatot, és így az egész technika alkalmazhatatlanná vált.

A fiatalok rövidesen elérték az Animációtudományok Egyetemének hatalmas épületét. Nagyon régen, még a barokk korban épült, és eredetileg kolostornak szánták. Mint valami erődítmény emelkedett ki a környék villái és kisebb házai közül. Már sok éve az animáció-tudomány fellegvára volt, és falai közül sok híres animátor került ki. Többségük tengerparti szállodákban és különböző gyermekjóléti intézményekben helyezkedett el, a Bohóctanszék egykori hallgatói pedig a különböző társadalmi és állami intézményeknél kerültek fontos beosztásokba. Az üzleti életben szinte vadásztak a végzős hallgatókra.

További kisebb csoportoknak is sikerült az épületet elérniük. A szorgalmi időszak befejeztével az egyetemen csak néhány irodai munkatárs tartózkodott, üres tanári szobák és más különböző helyiségek várták az érkezőket. A rendőrök folytatták volna az üldözést, de a bentiek még kellő időben elreteszték a hatalmas és nehéz kaput.

Az ostromzár kezdetét vette.

2. Vesztegzár alatt

Megpróbálták igénybe venni és használni az egyetem különböző berendezéseit. De rövidesen kiderült, hogy minden csak bankkártyával működik – egy lehúzás és nyílik az ajtó, másik lehúzás, ki lehet nyitni a szekrényt. Viszont mindenhez más-más bankkártyára volt szükség, és a helyzetet még az is nehezítette, hogy egy pénztárat belül több különböző típus is forgalomban volt. Mindenki rendelkezett valamilyen bankkártyával, hiszen a készpénzfizetés már régen elvesztette eredeti funkcióját – a bankjegyeket csak egy-egy ritkán használt szolgáltatásnál, meg az illegális ügyleteknél használták. Rövidesen kialakult a gyakorlat: az egyik kártyával például a bejáratot nyitották ki, a másikkal meg a WC-t húzták le.

A különböző helyiségek birtokbavétele tehát a bankkártyák segítségével ment végbe. Egymásnak vadidegen emberek verődtek tehát össze, hogy a szobában található berendezéseket és bútorokat működtetni tudják. A telefonok és a számítógépek igénybevétele legalább ilyen bonyolult volt. Ahol sikerült a komputereket beindítani, ott persze eszeveszett internetezés kezdődött. A telefonálást is igyekeztek gyorsan lebonyolítani, mivel várható volt, hogy a hatóságok az összeköttetéseket előbb-utóbb megszakítják.

Az épületbe menekült tüntetők összetétele rendkívül vegyes volt – jelentős részük a diplomás munkanélküliek hatalmas táborából verbuválódott. A szolgáltatási szektor rohamos fejlődése az elmúlt évtizedek folyamán a legelképesztőbb szakirányokat hozta létre, és a szakképzés többnyire a konjunktúra lefutása után is folytatódott.

A Központi Tudományegyetemen például alakult egy Esküvőszervezői Tanszék is, amely az évek folyamán sok ezer szakembert ruházott fel megfelelő tudással és szakismerettel. A házassági hajlandóság azonban egy bizonyos idő után fokozatosan visszacsúszott az országban, és így a diplomás esküvőszervező szakemberek munkanélkülisége is folyamatosan nőtt. A legutolsó felmérés szerint a 18-120 évesek között már csak 11,3% volt hajlandó házasságot kötni. Pusztító válság bontakozott ki a szakmában és irodák ezrei mentek tönkre.

A házassági válság természetesen az egyetemet is súlyosan érintette, különösen a posztgraduális képzést, amelynek keretében többek között az esküvőszervezés doktora cím is elnyerhető volt.

Ákos és Csilla a bankkártyák rendező elve alapján kerültek ugyanabba a tanári szobába. Rajtuk kívül még négyen zsúfolódtak be az egykori szerzetesi cellába, amelyet csupán két oktató részére alakították ki.

Ákos örömmel vette tudomásul, hogy előző napi vitapartnerre, Károly is ugyanoda került. Mindketten azok közé tartoztak, akik az olykor vérig menő vitákban is elvek és nem személyek ellen harcolnak. Eszmét cserélnek, és nem a saját igazukról akarják a világot meggyőzni.

Mint később kiderült, egy másik társuk, Márton is mérnökként végzett, korábban a Tudatfejlesztő Eszközök és Berendezések Gyárában dolgozott. A szerződésben foglaltak szerint üzemszervezési feladatokat látott el, ez azonban a gyakorlatban csak a különböző segédeszközök karbantartását és javítását jelentette. A gyár berendezései olyan macskatápot állítottak elő, amely jelentősen megváltoztatta a házi kedvencek tudatát, és ennek eredményeként megnyílt az út a tökéletes macska-egér-harmónia kialakítására.

Kezdetben nagy kereslet mutatkozott a termék iránt, de ez később fokozatosan alább hagyott. Ezen a területen is súlyos válság alakult ki, számos kutató mérnök és szakember veszítette el munkahelyét.

Ágnes a Szépségbrókerek Szövetségének munkatársa volt. A Szövetség felügyelte a kozmetikai szalonok tevékenységét, különös tekintettel a női iszabpirkózásra, és ennek bőrregeneráló programjára. Ez a gyógy mód csak az utóbbi években vált általánosan

elfogadottá, de már egyetlen kozmetikai- vagy szépségszalonn sem engedhette meg magának, hogy kínálatából kimaradjon. (A programok egyben a szempillafestékek tartósságát is tesztelték.)

Az iszapmenedzseri állás betöltéséhez két doktori fokozattal kellett rendelkezni, ezeket balneológiából és szerves kémiából írták elő. Az iszapmenedzser feladata a kereken másfél óráig tartó birkózásban a páciens legyőzése volt – ez nem mindig jelentett könnyű feladatot. Ágnes vegyész szakon végzett, már meg is védte egyik disszertációját, de mivel a második tudományos fokozat még váratott magára, egyelőre csak az iszapbirkózás színhelyeinek takarításával bízták meg.

Demeter a pénzügyi tagozaton végzett, és a bankszakmát választotta. Már gyermekkorában kitűnt fejszámoló tehetségével, középiskolásként pedig mindig betéve tudta a különböző nemzeti valuták aktuális árfolyamait. A külföldi nyaralásra induló rokonok, barátok és ismerősök tőle kértek tanácsot pénzügyeik intézésére. Az egyetemet is kitűnő eredménnyel végezte el, és hamarosan gyakornoki állást kapott az egyik bankban. A fizetés ugyan meglehetősen szerény volt, de a kilátások annál biztatóbbak. Már a második héten beosztották info-szolgánkn. Egy prospektusokkal gazdagon megrakott pult mögé állították a bejárati ajtó mellett, és azt a feladatot kapta, hogy minden belépő embert szólítson le.

A „Miben segíthetek?” című nyájas mondat elhangzása után kikerülhetetlen szóáradatot zúdított a potenciális kliensekre, ismertetve az éppen aktuális befektetési formákat, a sávós kamatozás előnyeit, valamint számos más banki ügyletet. Ha mindez lepattogott a gyanútlanul belépő áldozatról, akkor vonultatta fel a nehéz tűzértséget, vagyis a virtuális malacpersely koncepcióját, amely minden más befektetési formával szemben a legnagyobb hozamot kínálta.

Az illumináció állapotából lassan magukhoz térő ügyfelek többnyire csak vánszorongva voltak képesek az ügyintézői pultokig tartó rövidebb-hosszabb utat megtenni. Demeter azonban sohasem csapta be az embereket, nem közölt hamis információkat, nem erőszakoskodott a kliensekkel, csak mondta és mondta. Reggeltől késő délutánig. A következő héten azon vette észre magát, hogy egyre jobban hadar, nem tart szüneteket a mondatok között, a kevésbé fontos részeknél elhalkul a hangja, és mereven nézi a vele szemben álló személy valamely ruhadarabját – ez hölgyek esetében kínos helyzetekhez vezetett.

A három hónapi próbaidő után az utcán találta magát. Onnan már egyenes út vezetett a facebookon meghirdetett tüntetésre. Véletlenül került a szobában tartózkodók közé – csak ő tudta bankkártyájával a szellőztetőt beindítani.

A szobatársak megpróbálták a körülményekhez képest kényelmesen elhelyezkedni. De ennél most sokkal jobban érdekelte őket az, hogy a többiek hol vannak, mit csinálnak, valóban ellenállnak-e a kapuk a rendőrség várható rohamának.

A tüntetők jelentős része az aulában telepedett le. Sokan ismerték már egymást valahonnan, néhányan viszont meglehetősen idegenül mozogtak a tömegben. Némelyek önként vállalták a figyelőszolgálatot, riadóra azonban eddig még nem került sor.

Az előadói asztalnál Zsolt, a fényszennyezést kutató mérnök ragadta magához a szót. Erős hangja és mondandója rögtön figyelmet keltett.

– Mit képzeltetek? Csak fesztelen bulizás volt mindaz, ami három napon át zajlott? Munkát akarunk, a végzettségünknek megfelelő, értelmes munkát! Nem azokkal állunk szemben, akiknek már van munkahelyük és ragaszkodnak is hozzá, hanem a rendszerrel, amely zsinórban gyártja a felesleges embereket.

A hangos kiabálások rövidesen megszűntek, csak halk zümmögés hallatszott a te-

remben. Zsolt folytatta beszédét: – Küldötteket kell választanunk, akik az egyes szakírányokat képviselik és képesek a hatalommal eredményes tárgyalásokat folytatni.

Általános helyeslés hallatszott. – Rendeződjünk el! – kiáltotta valaki. Megkezdődött a végzettségek és a szakmák szerinti csoportosulás. Zsolt pedig az órájára pillantott és döngő hangon közölte: – Másfél óra múlva újra itt találkozunk!

A kisebb helyiségek percekben belül gyűléstermekké alakultak át. Pontokba szedték a szakmai problémákat és követeléseket, majd sor került a csoportok képviselőinek megválasztására.

A városban található ruhaklinikák elbocsátott fiatal munkatársai sztetoszkóppal a nyakukban jelentek meg. Felhívták a figyelmet az utcákon bolyongó, rongyos emberekre, és követelték, hogy az állam az eddiginél lényegesen több ruhaklinika működését támogassa. Ezzel a fiatal szakemberek munkanélküliségét is csökkenteni lehetne.

Az államigazgatás területén dolgozó, illetve dolgozni kívánó fiatalok csoportosulása látszott a legnépesebbnek. Kezdetben a HSZSZE, vagyis a Hajléktalanadót Szedők Szakmai Egyesületének tagjai vitték a szót. Egyik vezetőjük azt fejtegette, hogy a munkában állók rendkívül nehéz körülmények között dolgoznak, mivel a hajléktalanok állandóan változtatják tartózkodási helyüket, és csak ritkán rendelkeznek bankkártyával, illetve készpénzzel. A büntetések behajtására csupán egyetlen elfogadható megoldás kínálkozik: jelzalog bejegyzése azokra a közterületekre, ahol a hajléktalanok leggyakrabban időznek. A szónok azt is megemlítette, hogy az intézkedéseket bizonyára éveken tartó perek követik majd az adóhivatal és a közterületek tulajdonosai, vagyis az önkormányzatok között.

A vitában az ökumenista futurologia művelői is szót kértek. Rámutattak, hogy az egyre erősödő elosztási törekvések, valamint a máris szűkülő természeti erőforrások divergenciája fogja a jövőt meghatározni. Az emancipációs ideológia széttöredezéséről is beszéltek, és megállapították, hogy az egy-egy felekezetben, vagy szervezetben elszígetelten lefolytatott viták nem sokat segítenek a jövő problémáinak megoldásában.

A gasztronómiai tudományok képviselői konkrét javaslatokkal igyekeztek a fiatalok munkanélküliségét csökkenteni. Mogyi-bogyi soft konyhák tömeges felállítását követelték, az egyszer használatos grillsütők mind szélesebb elterjesztését, és a gyilkos szójamezők azonnali felégetését. Ők teljes mértékben támogatták az üzleti körök egyszerű, de annál hatásosabb jelszavát:

Nem gondolkodni! Fogyasztani!

A leghevesebb viták a kulturális szekcióban alakultak ki. Elbocsátott újságírók, műveik megjelentetésére hasztalanul váró írók és költők, állástalan színészek és zenészek jöttek itt össze. Csak abban értettek egyet, hogy társadalmunkban az elmúlt évtizedekben egyfajta tudati atomrobbanás ment végbe.

A jelenlevő állástalan újságírókat főleg a média napjainkra kialakult helyzete érdekelte, vagyis a verbális jelen. A kanti esztétika prostituálódásának a tényét ők is elismerték, de a média elfajzását nem tekintették törvényszerűnek. Az interperszonális kapcsolatok kóros állapotában látták a probléma lényegét.

Megváltozott a verbális jel helyzete – állapította meg több író is, míg a jelen levő költők az ezoterikus implikációk hanyatló tendenciájára mutattak rá. Később azonban egyre inkább a társadalmi recepció kérdése került a hozzászólások fókuszába.

Az előadóteremhez vezető folyosón két fiatal költő rontott egymásra hangos üdvözlő

szavak kíséretében.

– Szia, Márton! Már ezer éve nem láttalak. Mi van veled?

– Én is ugyanezt kérdezem, Dániel!

Márton és Dániel régóta barátok voltak, de a sors az utóbbi években más-más irányba vetette őket. Márton befutott költő lett külföldön Martin de Pogaccio néven, és *Ökörte* című versével elnyerte az egyik uniós ország Irodalmi Akadémiájának nagy díját. Idehaza csak egy-két költeményét sikerült publikálnia, és ezt felettébb méltatlannak találta. Ezért csatlakozott a tüntetéshez, és a menekülőkkel együtt került az Animációtudományok Egyetemének erődszerű épületébe.

Dánielnek két verseskötetét is kiadták idehaza, de még mindig messze volt az elismertség azon fokától, hogy egyrészt verseinek tiszteletdíjából éljen meg, másrészt pedig, hogy valamelyik irodalmi lapnál legalább egy nyomorult segédszerkesztői állást harcoljon ki magának. Lírájának fő vonulata a társadalomban végbemenő ökörtösödési folyamatok bemutatása volt. Játszi könnyedség, ugyanakkor mély hivatásrendiség jellemezte stílusát.

Osztálytársak voltak a gimnáziumban, és már akkor elkötelezték magukat a líra mellett, nem utolsósorban pedig az ökörtösödés eszmeiségének a megéneklésére.

Pillanatnyilag úgy nézett ki, hogy a két fiatal költő versengésében Martin de Pogaccio *Ökörte című* verse a befutó, hiszen eddig hatvannyolc nyelvre fordították le, de ez korántsem tette Mártont önhitté. Csupán azt fájlalta, hogy az elismerést épp hazájában tagadják meg tőle. De mennyi ilyen példa található az egyes nemzetek irodalmában! A beszélgetés folytatódott:

– Mire számítasz, Márton? Enged-e a kormány a követeléseknek, vagy pedig úgy szétvernek minket, hogy sohasem találunk egymásra?

– Egy mélyről jövő szemléleti azonosulásra lenne szükség a kormány és a tüntetők között. Véglegesen le kell számolni a proletárkultúra lappangó mételyével, és egy pozitív irányultságú exhibicionizmust kell a költészetben megvalósítani.

– Azt hiszem, igazad van. Egy finoman átszüremlett individualizmusra van most szükség ebben a posztmodern útkeresésben. Hallgasd meg legújabb szösszenetemet:

*Lógok a halál peremén
Szívemben ordenáré dalok gyúlnak
Győzelem volt ez mégis és nem balga tett
Hőssé vált a lelkem de szívem petyhüdt lett*

– Gratulálok! Egészen eredeti, bár a második sor emlékeztet valamelyik költőnkre. No, semmi baj, ez a vers úgy zseniális, ahogyan megírtad. Ma reggel én is hozzákezdttem egy új költeményhez, de még csak az első két soránál tartok:

*Siketfajd ült lelkemre
Botlani szárnyán nem merek...*

– Ó, gratulálok, Márton! Remek jó az indítás, majd összejön a többi is. Az órájukra pillantottak. Nem akartak a küldöttválasztásról lemaradni.

A teremben éppen egy fiatal író és műfordító ragadta magához a szót. *Fogadó a hét salátához* című történelmi regényével néhány évvel ezelőtt komoly sikert ért el, de

műfordítóként megbukott. Lope de Vega egyik kevésbé ismert drámáját ültette át magyarra, de a színmű címét és a szerző nevét valahogyan összekeverte: a dráma *Lopna, de vége* címmel került ki a keze alól. Már nyomtatták a színházi plakátokat, amikor a Kulturális Minisztérium egyik gyakornoka a szerencsétlen tévedést felfedezte.

Az említett történelmi regény szerzője a gyűlésen éppen azt fejtegette, hogy semmi értelme sincs a polgárpukkasztásnak, amit többen is javasoltak. A polgárok egy része már régen szétpukkadt, a többiek pedig egyáltalán nem pukkadnak, bármit is mondasz, vagy írsz!

A Fialat Drámaírók Szövetségének egyik jelenlevő vezetőségi tagja mint egy jól fel-fegyverzett páncélos rohangált a beszélgetők között. Széttiport mondatok, kettévágott szavak maradtak utána, de a földön is több elnyesett szótag hevert. Ellenkező véleményen volt.

A helyzet szinte már a végsőkéig fokozódott, amikor egy csinos, vékony lány hívta fel magára a figyelmet. Mintha pillészárnyakon repült volna, úgy libbent fel az előadóterem tanári asztalára. Mindenki elhalkult, ő pedig testhezálló fekete mezben, lábujjhegyen állva jelentette ki, hogy a klasszikus balettnek már annyi, el kell temetni, a kardio-baletté a jövő!

A jelenlevők többsége tudta, hogy ez az új mozgásforma a balett és az aerobik összeházasításával jött létre, célja pedig a mozgáskultúrán alapuló zsírégetés. A fiúk áhítattal követték a fiatal lány kecses mozdulatait.

– Ezt is felvesszük a követelések közé! – kiáltotta egy erőteljes férfihang.

A küldöttgyűlés kezdetéig hátralevő néhány percben a szerződésnélküli televíziós rendezők és műsorvezetők kapták meg a szót. Szóvivőjük egy meglehetősen jól ismert személyiség volt. Ő vezette mintegy másfél éven át a *Miből lesz a cserebogár, no meg a pornóasztár?* című nagysikerű tv-sorozatot.

Az volt a véleménye, hogy a pályakezdő fiatalok alulfoglalkoztatottságát a szakmában csak úgy lehetne megszüntetni, ha sokkal több show-műsor készülne, és a szereplőket a műsorvezetők és riporterek közül választanák ki.

– Elegendem van az amatőrökből! – üvöltötte, és a többség egyet is értett vele.

A küldöttek delegálása ebben a szekcióban is ökölharcig menő vitákban, de abszolút demokratikusan ment végbe.

3. A Forradalmi Bizottság megalakítása

A küldöttek percnyi pontossággal érkeztek az egyetem aulájába. Mivel a gyűlést a bázisdemokrácia szabályai szerint kívánták lefolytatni, nemcsak a küldöttek, hanem az érdeklődők is helyet foglalhattak a teremben. Többnyire a bejárati ajtók közelében helyezkedtek el.

A gyűlés megnyitásának feladatát a közismert celeb és tv-műsorvezető vállalta. Szélesre tárt karokkal üdvözölte a küldötteket és valamennyi jelenlevőt. Mindent elsöprő fellépésével azonban éppen az ellenkező hatást érte el, a levezető elnöki tisztet végül nem ő nyerte el, hanem a magabiztos és eredményesen vitázó geológusunk, Ákos.

Ákos már a téren is elismerést váltott ki környezetében. A vitákban nemcsak lényeglátó képességét mutatta meg, hanem széles műveltségéről is tanúbizonyságot tett. Szekciója a kisebb csoportosulások közé tartozott – talán ez is belejátszott abba, hogy a többség éppen őt választotta meg. Károlynak és Csillának sikerült az első padban helyet

találniuk, a többi szobatárs valahol a tömegben forgolódott.

A fiatal geológus rögtön rátért a lényegre. Akik ismerték, nem lepődtek meg, hiszen egyenes, szókimondó embernek tartották, és ebben a helyzetben is ezt várták el tőle.

– Ez a rendszer csak a felső tízezernek képes jólétet teremteni, a társadalom kétharmada nyomorog, vagy attól retteg, hogy mikor veszi el a munkáját, és süllyed le a nyomorgók szintjére. Az ország tele van túlképzett fiatalokkal, akiknek egyre kisebb lehetőségük nyílik arra, hogy önálló életet kezdjenek, hogy a társadalom munkából élő, megbecsült állampolgáraivá váljanak. Ma már eljutottunk oda, hogy a kizsákmányoltság is privilégiummá vált a leszakadt tömegek szemében, mert ez az állapot még mindig jobb, mint munkanélküliként kóborogni, különböző megaláztatásokat eltűrni, és teljes kiszolgáltatottságban élni.

Az elhangzott mondatok rendkívüli hatást keltettek. Többen felugrottak a helyükről, jelszavakat skandáltak, majd heves vitákba keveredtek a mellettük ülőkkel. Legtöbben úgy gondolkodtak, mint Ákos, csak nem tudták magukat ilyen világosan kifejezni. Valaki azt követelte, hogy alakítsanak Forradalmi Bizottságot.

Ákos ismét magához ragadta a szót: – Ha megszavazzátok, akkor a küldöttgyűlés Forradalmi Bizottsággá alakul át!

A magasba lendülő kezek egyértelművé tették az igent. Ákos lett a bizottság elnöke. Zavarban volt, mivel eszébe sem jutott, hogy bármilyen tisztségre törekedjen. Az események sodrásával azonban nem akart szembefordulni, és fejbőlintással köszönte meg a bizalmat.

– Először is össze kell állítanunk azokat a követeléseket, amelyekkel a tárgyaló delegációt ellátjuk. A küldöttségnek haladéktalanul szót kell értenie a kormánnyal, majd a parlamentben is fel kell szólalnia. Igazságos ügyért, a jövőnkért harcolunk, nem veszíthetünk ebben a csatában. Világossá kell tennünk, hogy az országban a gazdasági fellendülés ellenére is a jóléti állam felszámolása folyik. Mit ér a gazdasági mutatókkal alátámasztott növekedés, ha ez a fiatal generáció esélytelenségével, majd későbbi elnyomódásával jár együtt? Egyébként sem az esztelen fogyasztás a célunk, hanem az életfeltételek állandó javítása.

A küldöttek egyes csoportjai már az előzetes megbeszéléseken kialakították a rendszerrel szembeni bírálatukat, valamint követeléseik java részét.

Megkezdődtek a hozzászólások.

– Én a digitális bennszülöttek nevében beszélek. Mi már ebben a kultúrában nőttünk fel, a digitális beszéd elsajátítását az óvodában kezdtük. A Központi Tudományegyetemen a legmagasabb szinten foglalkoztunk a programozással, és képesek vagyunk például egy teljes vállalat irat- és dokumentumkezelő rendszerét is kiépíteni. Mégis a legprimitívebb munkára osztanak be minket, ha egyáltalán felvesznek valamelyik vállalathoz. El kellene érniük, hogy szakmai előmenetelünket szerződésben biztosítsák, és egy világos, áttekinthető pályaképet kapjunk.

Ákos és a két mellé megválasztott alelnök szorgalmasan jegyzetelt. Másodikként a zeneművészek szekciójának vezetője jelentkezett hozzászólásra. Elmondta, hogy a zenészeket már csak egy-egy alkalomra, és egy-egy koncertre szerződtetik. Megszűntek az állandó szimfonikus zenekarok, valamint az opera együttesek is. A zenészek tulajdonképpen abból tartják fenn magukat, hogy különböző mellékfoglalkozásokat űznek. Boldogok lehetnek azok, akik olyan munkákhoz juthatnak, mint például az akusztikai környezet kifejlesztése. Az akusztörök munkája azonban nem más, mint primitív éjszakai őrjárat. Nemrégiben bevezették, hogy csak a partitúrában jelzett hangmennyiség lejátszásáért fizetnek, és azt mondták, hogy így végre megvalósul az igazságos bérezés. A hegedűs most valóban többet keres, mint a harsonás, vagy az üstdobos. Ha azonban az utóbb említett kollégák egy kicsit jobban akarnak élni, akkor meg kell tanulniuk például

oboázni vagy piccolón is játszani. A piccolót egyébként már senki sem vállalja, mivel elég ritkán szólal meg. Képtelenség megélni belőle. A muzsikások tehát a régi állapotok visszaállítását követelték, illetve olyan zenedarabok műsorra tűzését, amelyekben valamennyi hangszer egyszerre és folyamatosan játszik.

A biokultúra tagozat szónoka erős felütéssel kezdte:

– Vegyük tudomásul, hogy a biológia nagyhatalom! Nem érdemes harcolni ellene, bár kicselezni talán lehet.

Levezette, hogy a biológia tudományának műveléséből egyenesen következik a biokultúra kivirágzása is, és ennek támogatásával hihetetlen sok új munkahelyet lehetne létrehozni. Utalt a bioszafarik számának felfuttatására, látványdisznótorok megszervezésére, befejezésül pedig a hallgatóság figyelmébe ajánlotta *Biocsatangolások* című új művét.

A biokultúra tagozathoz lazán kapcsolódó Autonudisták Szervezete is kapott egy felvillanásnyi időt. Nudista tanfolyamok szervezését ajánlotta jól felkészült fiatal munkatársakkal, akik mindenekelőtt a fürdőruha nélküli csípőmozgásokat és a védőkrémek szakszerű használatát sajátíttatnák el a résztvevőkkel. Ezeket a javaslatokat is felvették a követelések sorába.

A felszólaló fiatal közgazdászok – mint várható volt – egymásnak homlokegyenest ellentmondó álláspontokat fejtettek ki. Szinte mindegyikük más-más közgazdasági iskolát képviselt, s egyetértésükre még a leglényegtelenebb témákban sem lehetett számítani. Néhányan a feszes állami gazdálkodás mellett tették le voksukat, de messzeemenően óvtak az inflációs célkitűzések alullövésének kockázatától, míg mások a befektetői bizalom erősítésének a hívei voltak, de a növekedést csak az infláció bizonyos fokú felpörgetésével tudták elképzelni. Voltak közöttük olyanok is, akik a bruttó hazai össztermék növelésének szempontjából rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítottak a gyönyörgyártás felfuttatásának, a levegő és a naplemente árusítás mielőbbi bevezetésének.

Egyvalamiben azonban kétségtelenül egyetértettek. Valamennyien úgy vélték, hogy csakis saját javaslatuk elfogadásával válik lehetővé a fiatalok munkanélküliségének rövid időn belüli jelentős csökkentése.

Több rövid hozzászólás is elhangzott a Forradalmi Bizottság ülésén, és számos új javaslatot vettek fel a követelések sorába. Egy kineziológus például egyedülálló módszerének törvényileg történő bevezetését javasolta a lelki blokkok eltüntetésére és a különböző életmacerák feloldására.

Akadtt olyasvalaki is, aki az intelligens szennyvíz mérésére egy jól bevált, régi mértékegységet ajánlott, a rahedlit.

Egy vámpírológus – a vámpírológia doktora – tudományának széleskörű elterjesztését követelte. Javaslatát azzal indokolta, hogy amíg valaki a vámpíroktól retteg, addig sem foglalkozik a tőkemegtérülés problémáival. Utalt Drakulára is, aki posztumusz elnyerte a Vámpírológus Világszövetség lovagkeresztjének arany fokozatát.

Egy címzetes óvónő a csecsemők büfiztetésének új módszerét kívánta a követelések listájára felvetetni, az Animátorok Szövetsége pedig határozottan kiállt az animátori szakmában dolgozó női kalózok emancipációja mellett.

A Forradalmi Bizottság a jegyzőkönyv megfelelő formába öntését az egyik fiatal költőre bízta, aki bökversek írásából tartotta fenn magát. A dokumentum mindössze egy mondatból állt: *A résztvevők közös érdeklődésre számot tartó témákat vitattak meg.*

A tárgyaló küldöttség összeállítását a háromtagú elnökségre bízták, és arról is döntöttek, hogy kitörést kísérelnek meg, amennyiben a hatalom képviselői a küldöttekkel nem hajlandók tárgyalni.

– A forradalmat az utcára helyezzük át! – kiáltották többen is.

4. Kitörési kísérlet

Az egykori kolostori cella hat lakója ismét együtt volt. Ákos kissé levertnek látszott, a gyűlés ugyanis nem egészen az ő elképzelése szerint zajlott le. Minden jól indult, sikerült magával ragadnia a jelenlevőket, jöttek a jobbnál jobb javaslatok, aztán felhígult az egész, megjelentek a kicsinyes egyéni érdekek. Csilla mellé ült, vigasztalni próbálta. Ő nem szólt hozzá a vitához, pedig tehette volna, hiszen átélte, átérezte mindazt, amiről a többiek beszéltek. Úgy gondolta azonban, hogy okosabbat ő sem tudna mondani, mint Ákos és a többi felszólaló.

– Hidd el, csak összefogással tudunk bármit is elérni. Az sem baj, ha minden hülye hozzánk csapódik, a vámpirologustól a kinezológusig. Ennyivel is többen vagyunk.

– Nem akarok én semmilyen vezető szerepet sem játszani, de képtelen vagyok a meggyőződésemből engedni, meg dilettánsoknak adni át a terepet.

– Jól beszéltél. Egyetlen szavadat sem kell visszavonnod. A hatalom már annyiszor becsapott minket, hogy nincs más út a számunkra, mint a lázadás. Be kell törnünk a parlamentbe, a képükbe kell vágnunk, hogy minket a saját sorsunk érdekel, és nem a pénzügyi egyensúly kényes helyzete.

A beszélgetésre a többiek is felfigyeltek. – Én a békés megoldások híve vagyok, – mondta Károly, de ha kell, akkor megverekszem a rendőrökkel, és szétverem a tisztelt törvényhozók pofáját. Egyszer a liberálisok tobzódna és mindent szabadjára engednek, aztán jönnek a ki tudja micsodák, és ők is csak minket szorongatnak. Pedig semmi mást nem akarunk, mint a tudásunkhoz méltó munkát kapni és emberi életet élni.

Márton is beszállt a beszélgetésbe: – Értelmes mérnöki munkára vágyom, nem pedig olyan berendezések tisztogatására, melyek a macskák tudatát próbálják különleges tápszerek gyártásával befolyásolni. Milyen harmonikus lenne az élet, ha a munkaadók és a munkavállalók tudatát is különleges macskatáppal fejleszthetnénk tovább.

Demeter, az egykori info-szolga a fejét rázta: – Akkor is ugyanaz történe, mint most. A munkaadó feldob egy pénzérmét és azt mondja: ha fej, akkor én nyerek, ha írás, akkor te veszítesz! Ez a mindenkori munkajog alaptörvénye.

Csak Ágnes nem szólalt meg. A frizuráját igazgatta, és ez teljes fizikai és szellemi erejét lekötötte. Ő egyébként apolitikusnak tartotta magát, és csak azért ment el a tüntetésre, mert fiatal kollégái mind kivonultak. Nem a követelések teljesüléséért várta sorsa jobbrafordulását, hanem szépségében és szakmai tudásában bízott. Ennek egyszer össze kell jönnie – gondolta. Forradalommal vagy nélküle, az már részletkérdés.

Ákos valami különös ragyogást fedezett fel Csilla szemében. Egyre nagyobb érdeklődéssel figyelte a lány arcát. Párbeszéd volt ez, szavak nélkül. Bosszantotta, hogy eddig nem foglalkozott vele kellőképpen. Kereste a témaváltás lehetőségét, majd bizonytalanul megszólalt: – Nincs itt a hegedűd? Játshatnál nekünk valamit.

Csilla megérezte a közeledést. Zavartan az ablak felé nézett, majd erőltetett magabiztossággal válaszolt: – Éppen most felejtettem otthon. Rendkívül sajnálom.

Mindannyian nevettek. A többiek is észrevették valamit az induló kapcsolatból. Demeter, vagyis Döme törte meg a csendet kis idő múlva. – Elnézést, keresek valami kaját – és kiment az ajtón.

– Megnézem, hogy mi van a kapunál – mondta Márton, és ő is eltűnt.

– Körül kellene nézni a házban, a fiúk talán már le is tisztázták a követeléseket. Egy félórán belül elindíthatjuk a küldöttséget – szólalt meg Ákos.

– Veled tartok – válaszolta rá Csilla.

Az egyetem épületét körülvevő csend meglehetősen gyanús volt, a rendőrség visszahúzódása pedig érthetetlen.

– Tudják, hogy rengeteg támogatónk van, ezért nem mernek keményebben fellépni – állapította meg Zsolt.

– A probléma csak az, hogy két nap múlva mindannyian éhen halunk. A tanszékek hűtőiben csak uzsonna maradékokat találtunk – mondta az egyik fiú.

– Csak ne légy kishitű, barátom! – intette le Márton.

A küldöttek rövidesen elhagyták az épületet. Már az első sarkon rendőrök gyűrűjébe kerültek, de ez nem lepte meg az egyetem ablakaiból figyelő társaikat.

Az idő telt, továbbra is valami csend és nyugalom szállta meg az egykori kolostor épületét. Mindenki a másiktól várt információkat. Mintegy félóra elteltével azonban futótűzként terjedt el a hír, hogy mindent kikapcsoltak. Az internetet, a telefonokat, a telexeket, a víz is már csak vékony csíkban csordogált a csapokból.

Ákos és a Forradalmi Bizottság két alelnöke izgatottan járta végig a szobákat és termeket, de a válasz mindig ugyanaz volt: mindent kikapcsoltak.

A hadiregula ilyen esetekre a riadóztatást írja elő, és ez itt sem történhetett másképpen. Az utolsó képanyag, amit még sikerült a Központi Televízióban elcsípni, egy hirdetés volt: *Party-szervezés most féláron!* – név, cím, telefonszám...

A legtöbben úgy vélték, hogy az elhangzott szöveg az egyik rendőri alegységnek szóló titkos üzenet volt, és a támadás minden pillanatban megindulhat.

A vezetőség döntése percekben belül megszületett. Ki kell törni, mielőtt még a rendőrség az épületet lerohanja!

Mindenki a bezárt kapu előtt tolongott. Ákos szorosan fogta Csilla kezét, nem akart tőle elszakadni. Valami különös mámor kezdett eluralkodni rajta. Még egy utolsó pillantást vetett az egykori kolostor udvari homlokzatára és döbbsen olvasta a meglehetősen nagyméretű feliratot:

Vigyázat!
Istennel
megfigyelt
terület!

Vagy csak a képzelete játszott vele? Hirtelen megnyílt a vaskos kapu és valamennyien kitódultak az utcára. Rendezetlen menekülés volt ez, akárcsak korábban a térről.

Már az első keresztutcánál többszörös rendőrsorfalba ütköztek. Hosszú pajzsok és fénygumibotok fogadták őket. Az utóbbiak különösen veszélyesek voltak, mert azonnal lebénították az áldozatot, aki aztán képtelen volt a további védekezésre. Elkezdődött a

kilátástalan harc. Az elszántabbak ugyan rendelkeztek néhány irodai fegyverrel, hosszúszárú ollóval, seprűnyéllel és más hasonló eszközökkel szerelték fel magukat.

Az egyetlen menekülési lehetőséget ismét csak az Animációtudományok Egyetemének épülete kínálta. Megkezdődött a visszavonulás. Többen már a földön fetrengtek, de a fürgébbek teljes erőbedobással rohantak a menedéket nyújtó falak felé. Ákos és Csilla egy kicsit lemaradt a többiektől, és ez végzetes hátránynak bizonyult. Az egyik rendőr a pajszával erősen oldalba találta Csillát, aki a mellette álló díszkút kávéjára zuhant és súlyosan megsérült. Az üldöző közben egy másik menekülő után vetette magát, és így Ákos el tudta vonszolni onnan az erősen vérző lányt.

Az utolsó pillanatban ugrottak be a hatalmas kapun, amely döngve azonnal be is zárult mögöttük. Egyelőre megmenekültek.

5. A harc folytatódik

Ketten is húzták-vonszolták Csillát a kis szoba felé. Ereje elhagyta, feje erősen vérzett, a halánték feletti seb pedig meglehetősen szélesnek látszott. Az egyik íróasztalra fektették. Ákos kétségbeesetten kiabált orvos után, de a káoszban senki sem hallotta a hangját. Kirohant a szobából, hogy saját maga nézzen körül a fiatal diplomások között. Döme kötszer, vagy valami hasonló anyag után kutatott a polcokon és a szekrényekben.

Ákos végre talált egy lányt, sztetoszkóppal a nyakában, de rögtön kiderült, hogy textilmérnök, az egyik ruhaklinika alkalmazottja.

– Ismersz közöttünk orvost, vagy orvostanhallgatót?

– A fiatal orvosok már mind külföldre szerződtek, az itthon maradottak pedig legjobb esetben is csak segédápolóként tudtak elhelyezkedni valamelyik kórházban. A napi munka mellett hetente öt éjszakai ügyeletet is vállalniuk kell, különben kirúgják őket. Nem hiszem, hogy bárki is eljött volna közülük a tüntetésre. Szabadidejükben egyfolytában alszanak.

– Akkor mit tanácsolsz? A barátnőm súlyosan megsérült, tennünk kellene valamit.

– A sztetoszkópot kölcsönadhatom – tárta szét a karjait a lány.

Ákos rohant tovább.

Az aulában közben mind többen verődtek össze. A szót Márton, a glaciológus, vagyis jégkutató ragadta magához, miután széles könyökével gyorsan utat tört magának a tömegben. Számára ez nem volt olyan nagy feladat, mint gondolnánk, ő volt ugyanis az előző évi Tolakodási Nagydíj győztese.

– Átgondolatlan, ostoba akció volt ez a kitörés – harsogta. A pánik nem jó tanácsadó! Olyan ez, mint amikor a gleccserek borjadznak. Nem lehet csak úgy egyszerűen leomlani!

A váratlan hasonlat mindenki figyelmét felkeltette. Többen is próbáltak hozzászólni az elhangzottakhoz, de csak szófoszlányok törtek át a sorokon: „Hiányzott az adekvát kommunikáció!”, „Nem voltak világosak a fő desztinációk!”, „Az interperszonális rugalmasság elégtelensége okozta a sikertelenséget!”, „Elmulasztottuk a desztinációs menedzsment megválasztását!”

Márton basszusa remegtette meg ismét a levegőt: – Nem vitás, hogy a kormány szociológiailag botfűlű. De még azt sem fogják fel, hogy nemcsak termékekre van szüksége az emberiségnek, hanem a biológiailag fenntartható környezetre is. Nem látszatnép-

szavazásokra van szükség, amelyeket csak akkor ismernek el érvényesnek és eredményesnek, ha a jogosultak 110 %-a megy el szavazni és legalább 105 %-a igent mond a feltett kérdésekre. Hogyan lehetséges ez egyáltalán? – Kérdeztem múltkor egy lakossági fórumon. Tudjátok-e mi volt a képviselő válasza? „A nép olykor képes megsokszorozni az erejét! Voltak már erre példák a történelemben.”

Károly ugrott fel: – Ugyanott tartunk, mint a kitörés előtt. A kormány és a parlament érzéketlen a szociális problémák és a fiatalok sorsa iránt. Most azt kell eldöntenünk, hogy mit tegyünk! Hogyan mozgósítsuk a támogatóinkat, miként zavarjuk el a kormányt és a parlamentet?

A Multiperszonális Ifjúsági Társulás elnöke is jelezte, hogy szót kér. – A legnagyobb hibánk az, hogy szervezetszociológiai komplexusokban szenvedünk. Folyton folyvást arra törekszünk, hogy színpalak mögötti megállapodásokat kössünk, és ha egy téma már le van vajazva, többé nem foglalkozunk vele tovább. Mintha a problémák ezt követően maguktól megoldódnának. Javaslatunk az, hogy levelekkel bombázzuk a hivatalokat, a kormányt, az államelnököt és így tovább. Jóllehet az alkotmányt 120 évre titkosították, de tudjuk, egyik paragrafusa minden intézménynek kötelességévé teszi, hogy az ilyen leveleket 15 éven belül megválaszolják. Amennyiben válasz nélkül hagynak minket, gördülő sztrájkot kell indítanunk. Aktivistáink képesek tizenkét órán belül leállítani a Vidám Park hullámvasútját, és más üzemegységek is követik majd példánkat. Aránylag rövid időn belül kibontakozhat egy országos sztrájk. Csak akarat és kitartás kell hozzá!

A beszéd eltérő fogadtatásra talált. Voltak, akik lelkes ujjongással csatlakoztak a *Társulás* javaslatához és a sztrájk azonnali meghirdetését követelték. Ezek közé tartozott, többek között, a Biofodrászok Egyesülete is, amely azért harcolt, hogy csakis természetes bio-szépségápolási anyagok kerüljenek forgalomba. Garantáltan vegyszermentes termékeket kínáltak a frizurakészítés és a haj vágás céljaira. A bioollók használata, és az ózondúsított hajszárítás eredményei már széles körben ismertté váltak, és abban bíztak, hogy sztrájkba lépésük esetén a kuncsaftok egyemberként fordulnak majd szembe a kormánnyal.

A közgazdászok és a hozzájuk csatlakozott politológusok erős fenntartással fogadták a felhívást. Ismét kiderült, hogy a különböző közgazdasági iskolákhoz tartozó szakemberek teljesen más következtetéseket vonnak le egy beszédből. Egyesek az országos sztrájk megvalósulása esetén a gazdaság azonnali összeroppanását vizionálták, míg mások a tervezett munkabeszüntetést a nagyvonalú tervek ellenére is komolytalannak tartották. Úgy vélték, hogy az általános sztrájk már a hattyúk vontatta forgóknál el fog akadni. Melyik szülő lenne hajlandó a Vidám Park szolgáltatásairól egy bizonytalan kimenetelű sztrájk miatt lemondani? Ők lennének az első sztrájktrörök.

A kitörés eredménytelenségéért a résztvevők többnyire egymást hibáztatták. A továbblépés érdekében mindössze egyetlen sikerrel kecsegtető javaslat hangzott el, még-hozzá Dénes, az ismert celeb és televíziós műsorvezető szájából: – Tudomásul kell vennünk, hogy a valódi hatalmat a média tartja a kezében. Az emberek azt vásárolják, amit reklámoznak nekik, azzal szórakoznak, amit a televízió nyújt, és mindenki elbújhat szégyenében, aki nem a divatmagazinok kínálata szerint öltözködik. A televíziók egyenes adása nélkül ma már nem lehet forradalmat csinálni! Egy sikeres kitörés, majd a hatalom megragadása csakis a média segítségével történhet!

Mámoros szemmel nézett a körülötte állókra, és már az Állami Televízió elnöki székében érezte magát. – Az egyetlen kiút – kiáltotta – felvenni a kapcsolatot a médiával a még működő mobil telefonokon keresztül.

A jelenlevők az ötletet kitűnőnek találták, mindössze az volt a gond, hogy a legtöbb mobiltelefon működésképtelenné vált, hiszen a rendőrség az átjátszó-tornyokat már a vesztégzár első féléójában üzemén kívül helyezte.

Csakhogy a hatalom nem számolt eléggé a technika rohamos fejlődésével. Az utóbbi hónapokban új és még újabb mobilok jelentek meg a piacon. Ezek teljesítménye minden képzeletet felülmúlt, és több napon át képesek voltak átjátszók nélkül is működni. A kutató-fejlesztő mérnökök csekély ráfordítással, rövid idő alatt, alakították ki az új típust, az úgynevezett gégemobilt.

Az ötletet egyrészt a már korábban is ismert gégemikrofonok adták, másrészt pedig az a vásárlói igény, hogy az új készülékek tulajdonosai már az egyes falatok lenyelése közben tájékozathassák hozzátartozóikat, barátait és ismerőseiket arról, hogy mit ettek. Korábban több órai mobil telefonozásra volt szükség, hogy elmeséljék, aznap mit reggeliztek, előző este mit kaptak vacsorára, és így tovább. A gégemobil beoperálásával mindez feleslegessé vált, a digitális technika segítségével a lenyelt ételek és italok mennyisége, minősége, összetétele és más egyéb jellemzője automatikusan jutott el a mobil címlistáján szereplő személyekhez. A címzettek gégemobil készüléke pedig azonnal a tulajdonos agyának megfelelő lebenyébe továbbította az információkat.

Perceken belül kiderült, hogy a jelenlevők közül többen is rendelkeznek gégemobil-lal, jóllehet ezt még csak a tehetősebb szülők tudták gyermekeiknek megvásárolni. A feltalálók a készülék továbbfejlesztésénél egyébként arra is gondoltak, hogy a mobil tulajdonosa szorult helyzetében, vagy valami más, különös ok miatt, kódolt üzeneteket is el tudjon juttatni a vele kapcsolatban állókhoz. A szerkezet különösen a túszejtések alkalmával vált rendkívül hasznossá.

A gyűlés résztvevői azonnal hozzákezdtek a kódolt üzenetek elküldéséhez. A címzettek listájának összeállításakor azonban parázs vita alakult ki. Voltak, akik csak a képes magazinok szerkesztőségeit akarták mozgósítani, mivel szerintük a többi újságot senki sem olvassa. Mások viszont minden elképzelhető sajtóorgánumot, internetes portált, rádiót és televíziós adót el akartak érni, jóllehet tisztában voltak azzal, hogy az irodalmi folyóiratokat valóban senki sem olvassa, az internetes honlapok politikai tagsága pedig lehetetlenné teszi, hogy bármelyik is a követelés valamennyi pontját ismertesse.

Ákos törekvése, hogy orvosi segítséget szerezzen, hiábavalónak bizonyult. Olykor meg-megállt az aula ajtajában, belehallgatott a vitába, a beszédekbe, szemével elsősorban ismerősöket keresett. Pillantása csak néhány barátját érte el a tömegben, de róluk tudta, hogy annyit értenek az orvostudományhoz, mint ő maga, szinte semmit.

Visszatért a tanári szobába és megrettenve látta, hogy Csillának komoly fájdalmai vannak. Baráti pillantással nyugtázta Döme segítségét, aki egy szekrényben hagyott női blúzzal próbálta a vérzést Csilla fején elállítani. Az eredetileg vajszerű ruhadarab már szinte pirosnak látszott.

– Hogy érzed magad? Tudom, hogy ez egy hülye kérdés most, de szeretném tudni, mire számíthatunk. Orvost sajnos nem sikerült találnom, de azért mindent megteszünk, hogy ne romoljon tovább az állapotod.

Csilla bágyadtan nézett fel rá, nehezen buggyantak ki belőle a szavak: – Ha itt lenne a hegedűm, azért vidámabban telnének az órák. Kit szeretsz a legjobban a klasszikusok közül?

– Én mindenkit szeretek Vivalditól Bartókig, de persze az előttük és utánuk tevékenykedőket is. Csak őket nem ismerem annyira. Nálam minden egy bizonyos vertikális-horizontális koordinátarendszerbe illeszkedik. Van egy minimumszint a zenei sejtjeimben, és az alatt semmiféle zenét nem szeretek. Ami meg e felett van, azt mindet. Ez meglehetősen széles horizont. Ide tartozik például a barokk, vagy a klasszikus szerzők muzsikája, de a népzene is, legyen az például dél-amerikai, vagy zsidó folklór. De nagyon szeretem az eredeti jazzt is, amely még mindig magában hordozza az afrikai

varázslók átörökített kultúráját.

Csilla hosszan fürkészte Ákos szemét és homlokát. Talán zenei agysejtjeit kereste, hogy megbizonyosodjon róla, igazat mondott-e. A fájdalom azonban egyre inkább erőt vett rajta, megpróbálta felemelni a fejét, de nem ment.

Ákos meg akarta nézni a sebet. Jól emlékezett rá, hogy a kút peremét csipkeszerűen kialakított kiszögellések díszítették. Az egyik ilyenbe üthette bele a fejét a lány. A kérdés csak az, hogy van-e belső vérzése, s mennyire sérült meg az ütődéstől a koponya és az agy? Szerencsés, meg szerencsétlen véletlenek alakítják a sorsunkat nap mint nap – gondolta magában. Ez most nagyon szerencsétlenül sikerült.

– Mihez kezdesz, ha kiszabadulunk innen? – kérdezte akadozva és halkán Csilla.

– Megpróbálok elhelyezkedni valahol, és nem hagylok el többé. El foglak kísérni a koncertjeidre. Ott leszek a nézőtéren, az öltözőben, a színpalak mögött.

– Két évvel ezelőtt majdnem szólóművész lett belőlem. Egy neves karmester elvállalta volna a menedzselésemet – bizonyos feltételek mellett. 28 évvel volt idősebb nálam. Inkább maradtam munkanélküli.

Ákos nem válaszolt. Mindent értett. A menekülés lehetőségei jártak újra a fejében. Csak Csillával együtt, de hogyan? Helyzetüket egyre reménytelenebbnek látta. Nem hitt sem a média és a nyilvánosság erejében, sem pedig a harc, a sztrájk fegyverének a sikerében. Ahhoz túl értelmes volt, hogy megalapozatlan illúziókat tápláljon magában. Kezdetben komolyan vette, hogy a tüntetéssel sikerül kiharcolni egyet és mást, javítani a fiatalok elhelyezkedési lehetőségein, de aztán fokozatosan úrrá lett rajta az a meggyőződés, hogy még valamiféle győzelem esetén is rövid időn belül egymásnak ütköznek majd a különböző érdekek. A társadalom és benne az ifjúság olyan megosztottá vált, állapította meg magában, hogy a problémákat valójában csak egy mindent elsöprő forradalommal, és az egész rendszer radikális felrúgásával lehetne megoldani. Ehhez viszont, úgy látta, jelenleg nincsenek meg a feltételek.

Csilla erős hánykolódása és egyre hangosabbá váló jajgatása rántotta vissza a pillanatnyi valóságba. Borzalmas fájdalmai lehettek. Ákos sírni tudott volna tehetetlenségében. Odakiáltott a némán ücsörgő Döméhez, hogy szaladjon ki, hátha ő talál valakit, aki segíteni tud.

– A Parsifal zenéjét hallom... Még csak az első felvonásnál tartunk... szörnyű ez a fájdalom a fejemben. A lovagok felvonulnak a várba... Igen, a Parsifalt láttam utoljára az Operában... két hete... valami szorítja a fejemet, mintha két deszka között lenne... Amfortas király felmutatja a Szent Grált... Nem... Nem bírom tovább...

Ákos tehetetlenül nézte a szenvedő lányt, szerette volna megcsókolni, mint a kitörés előtt, amikor a felügyelet ürügyén körbejárták az épületet és meglátogatták az egyes csoportokat. De ebben az állapotban?

Döme rontott be egy másik fiúval, akiről kiderült, hogy friss diplomás orvos. Ákos kapkodva mesélte el neki a történeteket, majd Csillára mutatott. A fiatal orvos már csak egy élettelen testet látott maga előtt:

– Az ütés olyan szerencsétlenül érte, hogy a koponyacsont átszakított egy vénát. A belső vérzés végzett vele.

Ákos most már nyugodtan utat engedhetett zokogásának. Egyedül maradt Csillával, gondolatai összevissza csapongtak. Úgy tűnt neki, mintha valami távoli zaj közeledne felé, de érzékszervei felmondták a szolgálatot.

6. Összeomlás

A külső kaput berobbantották. Csak egy-két tüntető sérült meg, a többség lélekszakadva menekült az egyetemi épület irányába. Jóllehet a rendőröknek sikerült a fénygumi-botjaikkal néhány fiatalt lebénítani, a legtöbben azonban sikeresen révbe jutottak, és minden bejárati ajtót lezártak. A vesztegzár folytatódott.

Egyesek védőfelszerelésnek használható tárgyak után kutattak az Animációtudományok Egyetemének szertáraiban, de nem sok sikerrel jártak. Találtak néhány digitális fülzsírmérő készüléket, díszkáposztákat, egy büfinett típusú jégdarálót, amely percenként 400 gramm jég felaprítására volt képes, cseppálló tusrádiókat, valamint számos házilag gyártott jancsiszeget. A leghasznosabbaknak a 14 funkciós kilométer- és kalóriaszámlálók tűntek, amelyek nemcsak a pontos időt mutatták, hanem pillanatokon belül képesek voltak az átlagsebesség kiszámítására is. Úgy gondolták, hogy a következő kitörési kísérletnél ezek a készülékek sokat segíthetnek majd.

Mások véleménye szerint, a vesztegzár még sokáig fog tartani, és a legfontosabb feladat most az, hogy szert tegyenek némi élelmiszerre. Az egyik csoport Márton vezetésével a menzához indult el. Az étteremre és a hozzá tartozó hatalmas konyhára az alagsorban találtak rá. A személyzet már a nyári szünidő kezdetével szabadságra ment, amit csak lehetett lezárt, a főzőeszközök és edények pedig tisztán és rendezetten várták az őszi nyitást.

A fiatalok a szekrények és tárolók alapos átkutatása után sem találtak élelmiszert. Pedig abban reménykedtek, hogy legalább kisebb mennyiségű lencsét, vagy babot zsákmányolhatnak, majd a különböző fiókokban cukorra, sóra, paprikára lelnek. Ehelyett csak egy rendkívül modern, digitális sárgarépapucoló és fényesítő készülékre bukkantak az egyik félreeső szekrényben. Előkerült még egy finom megmunkálású, ovális kacsasütő is, de kacsának nyomát sem lették.

Az egyik fiú komoly érdeklődéssel nézegette a konyhában talált készüléket. – Te feltaláló vagy – szólította meg Dániel. – Mondd, nem ismersz olyan megoldást, amellyel a szervetlen anyagot szervessé alakíthatjuk át? Így hosszú távra megoldhatnánk az el látásunkat.

János, a megszólított, szomorúan csóválta a fejét. – Ehhez biológusra is szükségünk lenne. Én csak a mechanikai megoldásokat tudom vállalni.

– Milyen találmányaid vannak? Költő vagyok, nem sokat értek a fizikához és a mechanikához, de esztétikai szempontból rendkívül érdekelnek ezek a kérdések.

– A legutóbbi találmányom egy kétéltű citromfacsaró. A szerkezet úgy működik, hogy a motort csatlakoztatjuk egy mosógéphez, azt kímélő üzemmódra állítjuk, majd mobiltelefonról leadjuk a kellő jeleket.

– Mitől kétéltű ez a masina?

– Citrom és narancs kifacsarására is alkalmas.

– Érdekes elgondolás!

– Régebben a tenyeres-talpas háziasszonyok és háztartási alkalmazottak egyszerűen kettévágták a citromot, vagy narancsot, majd a nagy lapátujjaik közé fogták és lihegve, nyögve kinyomták a lét. Primitív megoldás!

Márton megpróbálta telefonját aktivizálni. Arra gondolt, hogy a nemzetközi sajtó nyomására talán már helyreállították a kapcsolatokat, így elérheti a fővárosban élő több ezer glaciológus kollégáját, akik egyébként már csak elméletben foglalkoztak jégkutatással, mivel a földgolyó nagyfokú felmelegedése következtében csupán az Északi- és a Déli-

sarkon fordult elő időnként néhány kisebb jégtábla. Ha ők is beszállnak a tüntetésbe, az áttörést eredményezhet – gondolta. A kapcsolatfelvétel sajnos nem sikerült, továbbra is fennállt az információs zárlat

– Kikapcsolt mobillal olyan az ember, mint egy tetszalott.

Ha sokáig minden így marad, nyugodtan el is földelhettek – mondta.

– A hatalom felelőtlen magatartása tovább növeli a meglevő digitális szakadékot – állapította meg egyik mellette álló kollégája. Majd így folytatta: – Újra terjed a digitális analfabétizmus – egyesek ismét számítógép nélkül akarják másokkal tudatni, hogy éhesek, szomjasak, depressziós zavarai vannak, és így tovább. A vendéglők meg hivatalok mosdóit egyre többen keresik fel komputerek nélkül. Hadd ne ecseteljem az ott kialakult állapotokat...

– Egyre inkább elvesznek a kulturális kompatibilitás eredményei, mert sokan lustaságból nem mentik el aznapi beszélgetéseiket – szomorkodott egy fiatal lány.

– Ha így megy tovább, valamennyien kiberbünözőkké válunk – erősítette meg valaki az előző kijelentést.

A konyhában közben folytatódott a vita a táplálékszerzés lehetséges módozatairól. Előkerült egy biológus is, aki már egyetemista korában bekapcsolódott a szintetikus biológia géntörükjeivel foglalkozó kutatásokba, és biztosra vette, hogy tanulmányai befejezése után helye lesz valamelyik kutatólaborban. Nem így történt. Már egy éve algakaparókat árult mágneses akváriumokhoz, ebből tartotta fenn magát. Heves párbeszéd alakult ki közte és a feltaláló között.

– A genetikai módosítások további finomítása fogja meghatározni a jövőt, hiszen ma már arra is képesek vagyunk, hogy mesterségesen előállított kémiai betűkkel írjunk bele egy élő sejt DNS-ébe. Kicseréljük a kódokat. Új kémiai anyagokat és új kémiai kötések hozunk létre. A szintetikus biológia fog mindent meghatározni.

– Szerintem a mechanika fejlődése az egyetlen út. Találmányok ezreivel kell a társadalmat, az egész emberiséget bombáznunk.

– Miféle találmányaid vannak még a kétéltű citromfacsarón kívül?

– Néhány éve feltaláltam egy spagetti-számláló készüléket. De az még tökéletesítésre szorul.

– Hogyan működik?

– A csomag spagettit egy hosszúkás tartóedénybe helyezük, és a motort csak akkor kapcsoljuk össze a mosógéppel, amikor az már a centrifugálásnál tart. A készülék átveszi a rezgés erejét és ritmusát, majd egyenként dobálja ki a tartóból a spagettiszálakat. A számláló közben persze működik, és pontosan mutatja, hány szálát használtunk már fel a csomagból.

– És milyen volt a fogadtatása?

– Elég jó, néhányat már el is adtak belőle. Csupán egyetlen hátránya van. A számlálás befejeztével a konyha kövezetéről kell a tasakból kidobott spagettiszálakat összegyűjteni.

Eljött a végső roham ideje. A rendőrök árnyékában számos újságíró, televíziós operatőr, valamint a legkülönbözőbb média szakemberek szorongtak. A televíziók és rádiók készen álltak arra, hogy az egyetem épületébe szorult tüntetők lerohanását egyenes adásban közvetítsék. Több külföldi szerkesztőség munkatársai is jelen voltak. Egyikük már el is kezdte a tudósítást:

– Anarchista lázadás leverésére készülnek a rendfenntartó erők. Az utóbbi napok zavargásainak kemény magja, mint ismeretes, az Animációtudományok Egyetemének

épületében barikádozta el magát. A Köztársasági Palota előtti téren tomboló vandálok teljes defenzívába szorultak, ugyanis egyértelművé vált, hogy a hazaszerető, tisztességes állampolgárok nem támogatják felelőtlen akcióikat. Itt, az Egyetem udvarán mindenki már csak arra vár, hogy kiadják a parancsot, és végre felszámolásra kerüljön az utóbbi évek legszégyenteljesebb közjátéka, amely a főváros lakosságának mély megbotránkozását váltotta ki... Igen, most elhangzott a mindennek véget vető parancs! Az épület előtt felsorakozott rohamrendőrök öklelő fáikkal betörték az ajtókat, berohannak. Vesszen az anarchizmus! Nagy nap ez a mai!

Az ellenállás csekély volt, csak néhány fiú próbálta a fénygumibotok ütéseit egy-egy seprűnyéllel kivédeni. A földre teperték őket, s néhány perc elteltével már meg is jelentek az első összebilincselte lázadók az udvaron. A különböző médiumok munkatársai teljes erőbedobással, szinte emberfeletti munkával készítették élő riportjukat. Milliók ültek a képernyők előtt és fogyasztották a legfinomabb chipseket. Voltak szép számmal olyanok is, akik szabadságot vettek ki erre a napra, hogy az eseményekkel egy időben élvezhessék a lázadás leverését.

Károly, Márton, Dénes és még néhányan lemenekültek az alagútba. Valaki azt kiabálta, hogy az egykori kolostorépületnek van egy titkos kijárata, azt kell megtalálni, utána már elvegyülhetnek a közelben várakozó báméskodók között.

A kazánház hosszú folyosójának a végén rá is találtak az egykori alagút bejáratára, de azt a középkor elmúltával befalazták. Feltartott kézzel várták a rendőröket, hogy legalább a fénygumibotot megússzák.

A menza konyhájában is kitört a pánik. Némelyek a nagyméretű hűtőszekrényekben próbáltak elbújni, hiszen üresen álltak, és már korábban áramtalanították őket. Aztán rájöttek, hogy egy gyerekes ötletnek estek áldozatul. Nem bujósckázniuk kell, hanem azért küzdeni, hogy a kalandot élve megússzák. Nem tudták, hogy mi vár rájuk, ha a rohamrendőrök felbukkannak.

Egy percbe sem telt, már megjelentek az ajtóban. Márton azonban határozottan eléjük lépett, és emelt hangon, elképesztő lélekjelenléttel kijelentette: – Én Martin de Pogaccio, nemzetközileg elismert költő vagyok. Ezekben a nehéz órákban az egész világsajtó rám figyel. Tegyék a dolgukat, de gondolják meg, hogy milyen bánásmódban részesítenek minket! Ők a barátaim – mutatott rá a mögötte állókra – nekik sem eshet bántódásuk!

A rendőrtiszt zavartan emelte kezét sisakjának irányába, mintha csak tisztelegni akarna, majd kurtán közölte velük: – Kövessenek!

A kis tanári szobába négy rendőr nyomult be.

– Bilincseljék meg őket!

– A holttestet is? – kérdezte Ákos nyugodtan.

Az őrmester az asztalhoz lépett, Csilla arcába nézett, majd odaszólt egyik alattásának: – Keressen egy intézkedés fogantatosítására jogosult hivatalos személyt, aki a hatósági jogszabályok adta keretek között fel fog lépni!

Ákos nem tanúsított ellenállást az öt megbilincselő rendőrrel szemben.

7. A kihallgatás

Az elfogott tüntetőket a Központi Börtönbe szállították. Mivel a köztársaság törvényei elismerték az állampolgárok tüntetési jogát, a fiatalokat „szélsőséges szervezetekhez való tartozás gyanújával” tartóztatták le. Ezt a paragrafust mindenkire lehetett alkalmazni, mivel még senkinek sem sikerült a szélsőségesség fogalmát megnyugtató módon definiálni. A gyanú pedig mindenkivel szemben fennállhat. Nincs rosszabb, mint egy gyanútlan államhatalom.

A hatóságok tehát rendelkeztek az eljárások lefolytatásához szükséges jogszabályi háttérrel, csupán a cselekmények megítélésének kérdése állt gyenge lábakon. Ha pedig egy kérdés gyenge lábakon áll, a válasz mindenféle bizonytalanságokhoz vezethet. A jogban kevésbé jártas állampolgárok például nem értették, hogy a tüntetők miben is bűnösök. A Köztársasági Palota előtti téren ugyanis nem került sor erőszakos cselekményekre, a fiatalok csupán munkahelyeket és elfogadható életkörülményeket követeltek. A rendőrség támadt rájuk a harmadik napon, és vette vesztegzár alá az egyetem épületébe menekülőket. A tüntetők még letartóztatásuk alkalmával sem fejtettek ki érdemleges ellenállást, károkat sem okoztak.

A kormány – döntéseinek meghozatalakor – elsősorban titkosszolgálati jelentésekre támaszkodott. A jelentések, mint utóbb kiderült, veszélyes diskurzusokról szóltak, megélhetési zöldeket véltek a tömegben felfedezni, az alapvető érdekek aránytalan sérelmére utaló beszédekről tudósítottak, és felhívták a figyelmet különböző gyanús elemek felbukkanására is. Tetten értek például egy személyt, amint a pádon fekve csavargóit. A tüntetés aktivizálódása során alvó terrorista sejtek, sőt alvó vírusok meglétét is feltételezték.

A rendőrségi jelentések, amelyek szintén fontos szerepet játszottak a döntések meghozatalában, arról számoltak be, hogy a helyzet fokozódásával arányosan nőtt a nyugtalanság a fővárosban. Kénytelenek voltak még azokat a biztonsági intézkedéseket is életbe léptetni, amelyeket korábban csak egy lázadás vagy puccskísérlet leverésekor találtak szükségesnek. Az egyik védőintézkedés például az utak baloldalának a lezárása volt – az informátorok többsége ugyanis egy baloldali puccs előkészületeiről jelentett.

A tömegben elvegyült titkos ügynökök – írta az összefoglaló jelentés – a szemüvegükbe beépített kamerák segítségével igyekeztek feltérképezni a tüntetés résztvevőinek bal-, illetve jobboldali politikai irányultságát. Ebben nagy segítséget nyújtott nekik az Egészségügyi Minisztérium egyik korábbi rendelete, amely előírta, hogy a páciensek védőoltásait politikai nézeteiknek megfelelően a bal- illetve a jobbkarba kell beadni.

Ákos meglepetéssel tapasztalta, hogy a kétszemélyes cella, ahova bezárták, tiszta és a körülményekhez képest még kényelmes is. Szobatársa, aki iratellenesség megalapozott gyanúja miatt állt eljárás alatt, már hónapok óta élvezte a rendőrség vendégszeretetét. A vád szerint egy ötszáz munkavállalót foglalkoztató gyár dolgozóinak havi fizetését – egyenkénti megosztásban – a saját bankszámlájára utalta át, majd az átutalási bizonylatokat a WC-n lehúzta. Az átutalások fölött még szemet hunytak volna, de a bizonylatok megsemmisítése, ez az agresszív iratellenesség nem maradhatott megtorlatlanul. Ákos cellatársa már több kihallgatáson is részt vett, amelyeken a vizsgálótiszt a gyár csatornahálózatát próbálta a vádlott segítségével feltérképezni. Az iratok megtalálása lényegesen előmozdíthatta volna az ügy tisztázását és lezárását.

A foglyok a körleten belül szabadon mozoghattak. Ákos többekkel már a tüntetésen

is találkozott. Valamennyien izgatottan várták, hogyan alakul sorsuk. Amikor bevitték őket, sokkal rosszabbra számítottak.

Egyikük, már régebben ott tartózkodó fogoly azt ajánlotta nekik, hogy lépjenek be a Bebörtönzöttek Szabad Szakszervezetébe. Röviden kifejtette, hogy a tagság milyen előnyökkel jár, ugyanakkor megkérte őket, hogy adakozzanak egyik rabtársuk részére, aki celláját egy kicsit kényelmesebben szeretné berendezni. Stúlbútorokat akar venni, de ezeknek most erősen felszökött az ára. A fiú hajlamos a depresszióra – tette hozzá – nem szeretnénk, ha kárt tenne magában.

Ákos elővette utolsó bankjegyét és átadta a szervezőnek. Az ilyen ügyleteket a börtönben nem lehetett bankkártyával intézni, mivel a számlákat a letartóztatással egyidejűleg zárolták. Az intézkedés ellen az emberjogi szervezetek és a bankok már évek óta kemény harcot folytattak.

A kényelmes elhelyezés ellenére nagy volt a feszültség az új jövevények körében. Még sohasem keveredtek ilyen ügybe, és a városban kerengő mendemondák a kihallgatások brutalitásáról, valamint a túl súlyos ítéletekről meglehetősen nyugtalanították őket. Ákosra is hatott mindez, de az ő lelkiállapotát Csilla halála is erősen befolyásolta. Nem volt óra, hogy ne gondolt volna rá, maga előtt látta véres, szenvedő arcát. Újra és újra átélte a kínzó tehetetlenséget, azt a lelki gyötrelmet, hogy nem tud segíteni rajta, hogy éppen most készül őt elhagyni az, akit éppen csak megtalált.

Egy magas rangú vizsgálótiszt elé vezették. Körülnézett a gazdagon berendezett szobában, majd pillantása a hosszan elnyúló könyvszekrényre esett. A tiszt egy aktát tanulmányozott az íróasztal mögött ülve – valószínűleg az ő dossziéját.

Ákos közömbösen ácsorgott a szoba közepén, elszakadt nadrágját vette szemügyre. Nem félt, de lelkiileg a legrosszabbra is felkészült. Csak azon csodálkozott, hogy a tiszttel egyedül hagyták, és az egy pillantásra sem méltatja őt. Hatvan körüli, ápolt külsejű férfi volt. Egy pohár ásványvíz állt az asztalán, és néhány iratköteg. Ez is hozzátartozik a puhításhoz – gondolta magában.

A tiszt váratlanul felállt, odalépett Ákoshoz, és intett neki, hogy foglaljon helyet a kis dohányzó asztal mellett. A fiú zavartan leült, térdére fektette a kezét és várta, hogy a másik megszólaljon.

Az ezredes hozzákezdett: – Ugye, azt hitte, kedves barátom, hogy két gumikötényes, véreskező verőlegénnyel fogom várni? Azok az idők elmúltak. Nem kell félnie, elektro-sokkot sem alkalmazunk, kiment a divatból. Egyébként is túl sok áramot fogyasztott.

Ákos bizalmatlanul nézett kihallgatójára. Valami ördögi cselet gyanított, és arra számított, hogy a tiszt mindjárt üvöltözni kezd. Látott már ilyeneket több régi filmben is. Mozdulatlan maradt, a tiszt pedig folytatta: – Most meg biztosan Orwellre gondol, arra, hogy a közeli szobában kiéhezett patkányok várják izgatottan, hogy felnyissák a rácsot az orra elé tolt ketreccben és belemarjanak az arcába. Ja, majdnem elfelejtettem, hogy az én szobám ajtaján is ugyanaz a szám áll, mint a nagy angol író regényében. De higgye el fiatal barátom, mindez csak merő véletlen. Egyébként is, hol van már az 1984-es év? Nem tagadom, hogy diktatúrában élünk, de hát minden rendszer diktatúra. Az egyik politikai, a másik pénzügyi, a harmadik meg, mit tudom én... A demokrácia csak egy fikció! Megfoghatatlan ábránd! Ideje lenne végleg elfelejteni.

– Az emberi jogok eszméje megsemmisíthetetlen! – szólalt meg Ákos, majd egy kicsit erősebb hangon hozzátette: – Minden ember szabadnak születik, lehetőséget kell neki adni az önrendelkezésre, arra, hogy kibontakoztathassa a képességeit, tehessen valamit önmagáért és a társadalomért. Ez határozza meg az emberi lét értelmét.

A tiszt egy kicsit elgondolkodott, majd folytatta: – Úgy tűnik, hogy magát is a felvi-

lágosodás nagy eszméi ihlették meg. De ezekkel ma már semmire sem megyünk. Az embereket csak a saját, kicsinyes érdekeik mozgatják. Kiépítünk egy jogrendszert, mindent leszabályozunk, de hát a jog nem más, mint a hatalmon lévők kodifikált akarata. Ha holnap Ön kerül hatalomra, az egész megváltoztathatja, ha meg holnapután én követem magát, akkor ismét megváltozik minden – de az én érdekeim szerint!

Ákos kereste a szavakat, hogy visszavágjon, de hirtelen nem talált egyetlen értelmes érvet sem az elhangzottak megcáfolására.

Az ezredes folytatta: – Tegyük fel, hogy holnaptól az Ön ízlése és akarata szerint működik a társadalom. De a problémák, azok maradnak. Az emberek ugyanúgy arra törekszenek majd, hogy a saját érdekeiket érvényesítsék. Megjelennek a hatalom bástyái előtt az új kliensek, idővel beszüremkednek a sáncok mögé, és minden kezdődik előlről. Akikért most az életét adná, azok lesznek a legnagyobb harácsolok, a legkegyetlenebb diktátorok, minden aljasság engedelmes végrehajtói.

– A rendszert kell lerombolni, és megváltoznak az emberek.

– Ne mondja! Miként fogja az embereket megváltoztatni? A kialakult kényszerhelyzetek idővel a legtisztább és a legnemesebb gondolkodású egyéneket is lealjasítják. Hogyan fog ezzel szembeszállni, kis forradalmárom?

– Most még nem tudom, hogy miként, de addig csak kitalálunk valamit!

– A RENDSZER megdönthetetlen, mert a legalantasabb emberi ösztönökre épül: önzés, harácsolási vágy, beteges egoizmus, intrika, mások becsapása, elvtelen karrierizmus, képmutatás, duplafenekű erkölcs, közöny mások elesettsége iránt, sőt káröröm... Soroljam még?

Ákos csüggedten nézett maga elé. Az elmúlt napok eseményei, a viták, az elemi erővel egymásnak ütköző érvek és ellenérvek foszlányai kavargtak benne. De nem volt képes önmaga ellen fordulni és megtagadni azokat az eszményeket, amelyek hosszú évek során alakultak ki benne.

A vizsgálótiszt hátravetette magát a kényelmes fotelben, és várta a fiú tudatába injektált mérge hatását.

Ákos felvetette a fejét: – Egyre többen gondolkodnak úgy, mint én. Nem látta, hogy folyamatosan özönlöttek a térre azok a fiatalok, akik nem akarnak úgy élni, ahogyan Önök kívánják és megszabják? Ez csak az első nekifutás volt, majd követi sok másik. A RENDSZER meg fog bukni! Nem lehet az embereket örökre létbizonytalanságban tartani, nem lehet mindenkit korrumpálni!

Az öszülő férfi fanyar mosolyra húzta el a száját: – A korrupció mindaddig fennmarad, amíg legalább két ember lesz a földön. Az utolsó meg becsapva érzi magát, mert nincs már senki, akit megvesztegethetne.

Vértés Ákos érezte, hogy meginog. Nem fizikailag, hiszen az elmúlt napok semmittevése sokat segített abban, hogy némileg kiheverje az átélt izgalmakat és fáradalmakat. Mentálisan érezte magát kimerültnek, és ebben Csilla halálának is jelentős szerepe volt. Az ezredes mintha gondolatolvasó lett volna, máris lecsapott.

– Nem heverte még ki annak a hegedűs lánynak a halálát?

– *Hegedűművész volt!*

– Elnézést! Nem kellett volna annak a szerencsétlen balesetnek megtörténnie. A rendőr csak a munkáját végezte.

Ákos nem válaszolt, teljesen magába fordult. A beszélgetés azonban nem fejeződött be.

– Azt képzelem, hogy a magafajta fiatalok – kérdezte az ezredes – legyenek bármilyen képzetek is, szabadon játszadhatnak a hatalommal? Az ügynökeink már kezdettől

fogva ott voltak Önök között. Egy részük radikalizálódásra buzdított, mások meg nyugtatták a hőbörgőket. Nekünk így is jó, meg úgy is. Ha fegyvert fognak a tüntetők, akkor kíméletlenül likvidáljuk őket, ha meg békésen hazamennek, akkor minden gyorsan rendbe jön, és néhány nap múlva elfelejtik ezt a romantikus kalandot.

A kihallgató tiszt rövid szünet után folytatta: – Az csak legenda, hogy a tankokat pusztá kézzel fel lehet tartóztatni. Ha a hatalom úgy akarja, pillanatokon belül eltaposák az ellenállókat. A legjobb persze az, amikor sikerül ígéretekkel vagy enyhe fenyegetéssel az ellenállást szétbomlasztanunk. Végül mindig a HATALOM marad a győztes.

Ákos erőre kapott: – A HATALOM sem örök, a történelem már eddig is számos példával igazolta, hogy kártyavárként dőltek össze olyan hatalmak, amelyeket megdönthetetlennek véltek.

– Ezt biztosan valami elavult, régi könyvben olvasta. Szerencsére a mai fiatalság már ritkán találkozik ilyenekkel. Véget ért az igazságos meg a honvédő háborúk mítosza is. Kizárólag preventív háborúk léteznek. Mindenki igyekszik minél előbb megtámadni a másikat, nehogy őt érje váratlan támadás.

Ákos úgy érezte, hogy értelmetlen a további vita, hiszen itt két homlokegyenest különböző világ gondolkodásmódja csap össze, lehetetlen közös nevezőre jutni.

A vizsgálótiszt ekkor felállt, íróasztalához ment és egy nyomtatványt vett magához. Térjünk át valami másra – mondta. – Ön még fiatalember, és mi nem szándékozunk mártírokat gyártani. Szép karrier várhat még magára, hiszen ismereteim szerint már az egyetemen is a jövő legjobb szakemberei közé sorolták. Mi nem akarjuk elgáncsolni az ilyen tehetségeket, éppen ellenkezőleg, az együttműködésükre számítunk. A társai közül már többen is aláírták ezt a nyilatkozatot, amit a kezemben tartok. Barátja, a költő, Márton...

– Nem a barátom!

– Na jó, ez most teljesen mindegy. Ezt a tehetséges fiatal költőt kineveztettem az egyik irodalmi lap főszerkesztőjének. Már a jövő héten elfoglalhatja a hivatalát.

– Hivatalát?

– Miért, maguk minek nevezik az ilyen állásokat?

– Nem tudom.

– Önből tanszékvezető lehet a Központi Tudományegyetemen, amennyiben megváltoztatja gyerekes nézeteit és együttműködik velünk.

Ákos ismét leszegte a fejét. Súlyos gondolatok kavargtak benne. Mi lesz, ha nem vállalom? És mit kell még tennem ezért az állásért? Kit kell elárulnom? Mindenkit? Senkit? Csak nyugton kell maradnom és a szakmámmal foglalkoznom? Válasza egyszerű és tömör volt:

– Nem.

Az ezredes felállt, lekicsinylő pillantást vetett Ákosra, majd íróasztala fiókjából kivett egy kisebb méretű nyomtatványt és aláírta.

– Szabadon távozhatsz. Beszüntetem az eljárást Ön ellen.

Ákos lassan állt fel a fotelból, átvette a tiszt kezéből a kilépési engedélyt, kurtán biccentett, és elindult az ajtó irányába. Várta a hátulról érkező lövést, de az elmaradt. Tíz perc múlva már az utca forgatagában ballagott tovább.

8. Epilógus

Gondolatokba mélyedve tartott hazafelé. Csak az volt számára egyértelmű, hogy valahol el kell helyezkednie, nem élhet örökké a szülei nyakán.

A szülők öröme és megkönnyebbülése némileg felvidította. Apja attól félt, hogy fiát súlyos börtönbüntetésre ítélik – közben az ő fülébe is eljutott, hogy Ákos egy ideig a Forradalmi Bizottság elnöke volt. Édesanyja nem győzte hangoztatni, hogy náluk mindene meglesz, bármeddig is tartsanak ezek az állapotok.

A fiatal geológus már másnap hozzákezdett az álláskereséshez. Felkeresett két gimnáziumot, megpályázott egy-egy tanári állást. Biztató mosolyok kíséretében csak annyit mondtak neki, hogy majd értesítik.

A hetek múltak, de választ sehonnan sem kapott. Érdeklődésére az egyik igazgatóhelyettes csak annyit közölt a telefonba, hogy az állást, sajnos, nem ő nyerte el.

Az egyik szaklapban rövid felhívásra lett figyelmes. Szakképzett, és már némi gyakorlattal rendelkező fiatal geológusokat kerestek egy külföldi expedícióhoz. Mint később kiderült, a Térképészeti Hivatal bérmunkájáról volt szó, és a megrendelés egy olajban gazdag afrikai országtól érkezett.

Azonnal jelentkezett, hiszen teljes mértékben megfelelt a feltételeknek. Pályázatának iktatása után itt is türelemre intették.

Az egyik parkban összefutott Demeterrel, aki nagy gonddal gereblyézte a lehullott faleveleket. Örömmel üdvözölték egymást, és Döme elmesélte, hogy gyorsított eljárásban 1 évi közmunkára ítélték. Kezdetben árnyéktűrő fűmagkeverékek szortírozását, valamint a speciális gyeprágyák előkészítését bízták rá, de több bajt okozott, mint hasznot. A rá kiosztott munkában képtelen volt pénzügyi ismereteit kamatoztatni, ezért néhány nap elteltével gereblyezésre osztották be. Ákosnak persze egy fillérje sem volt arra, hogy külföldre utazzon, de azért megkérdezte Dömét, jelenleg melyik nemzeti valuta beszerzését ajánlja? A válasz nem késett: – A ruandai frankot.

A következő napon éppen egy előkelő bevásárló centrum előtt haladt el, amikor fekete luxusautó fékezett mellette. Meglepetésére Ágnes szállt ki belőle. Ágnes mindig is nagyon csinos volt, de most mintha egy kicsit túlóltözött lett volna. Hatalmas fekete napszemüvege majdnem a fél arcát eltakarta, és az erősen beborult ég sem segített arcvonásai felismerésében. O szólította meg Ákost: – Szervusz öregfiú! Már meg sem ismersz? Ági vagyok.

– Hogyne, hogyne! Mi van veled? Jól nézel ki.

Ágnes hátraszólt a sofőrnek, hogy szedje ki a kutyákat a hátsó ülésről, és induljon el velük. Majd folytatta az elkezdett beszélgetést:

– A Magyar Iszapművek többségi tulajdonosának a felesége lettem. Van két kocsim, ez itt a kisebbik, és négy kutyám is.

– Mióta gyártják az iszapot? Tudomásom szerint az egyszerűen csak keletkezik, miután elállt az eső.

– Jaj, de buta vagy! Ez az iszap nem közönséges sár, hanem egy kozmetikai plazma. Nélkülözhetetlen az iszapbirkózásos terápiánál. Ne haragudj, de mennem kell. Tíz órára jelentkeztem be a kutyakozmetikai szalonba ezekkel az aranyos dögökkel. Na, szia!

– Szia!

A szabadulás óta eltelt időszak legkínosabb feladata Csilla családjának a meglátogatása volt. Nem mulaszthatta el, különben többször is szembe kellett volna köpnie magát a tükör előtt. A látogatásra már a második napon sor került.

Csilla édesanyját kemény fából faragták. Már régen elvált a férjétől, egyedül nevelte fel a lányát, és még a nagymama ellátása is rá hárult. Ákos nem találta a kellő szavakat,

félszegen tekintett hol az édesanyára, hol pedig a nagyira. A nagymama teljesen össze-
roppant az események után. Egészségi állapota már egy idő óta folyamatosan romlott,
szemeiből kiolvasható volt, hogy nagyon szeretne Csilla után menni. A fiú megígérte,
hogy ott lesz a temetésen.

Néhány nappal később a Térképészeti Hivatal bejáratánál Mártonba, a költőbe
ütközött.

– Kedves barátom! Hogy is hívnak? Hát persze, te voltál a Forradalmi Bizottság
elnöke!

– Igen.

Hirtelen félrehúzta a fiatal geológust, és bizalmasan közölte vele, hogy egy hatalmas
munka levezénylésével bízták meg. A posztmodern irodalom feltérképezéséről van szó
– mondta. Aztán hangot váltott és felkiáltott: – Igyunk meg valamit! Itt a közelben van
egy bűbájos kis irodalmi kávéház.

Ákos undorral, de némi érdeklődéssel hallgatta Martin de Pogaccio szavait, elegáns
öltönyének különleges szabását vizsgálta bágyadt tekintetével.

Márton következő mondatát mobiljának kellemes és lágy melódiája szakította félbe:
– Igenis! Most rögtön? Máris indulok!

Ákos felé fordult és félig hivatalos hangon közölte vele: – A kulturális miniszter
titkára hívott, azonnal oda kell mennem. Majd hívlak!

El sem kérte „kedves barátja” mobiltelefon számát.

Ákos egy alpinista ablaktisztító cég alkalmazottja lett. Végre hasznát vehette hegymá-
szói gyakorlatának, elméleti felkészültségére azonban nem tartottak igényt.

Egy kétszáz emeletes torony ház oldalán függött, valahol a száznegyvenedik emelet
magasságában. Digitalizált, teleszkópos botjára már fenn ráerősítette a több színben
játszó, szintetikus anyagból készült mosórongyot. Oldalán, egy kisméretű tartályban
tárolta a folyékony takarítószeret, amelyet a finom érzékelő szenzorok programozott
parancsai juttattak el a mosórongyhoz.

Képtelen volt az elmúlt hetek és hónapok eseményeit feldolgozni. Világnézete sem-
mit sem változott, kedélyállapota viszont kiszámíthatatlanul hullámzott egyik pólustól a
másikig. Mély pesszimizmus, majd hurrá optimizmus vett rajta erőt időnként. Gyakran
villantak fel arcok előtte: Csilla, Demeter, az ezredes, Márton – még jó, hogy nem
szavalta el neki legújabb versét ott, a Térképészeti Hivatal bejárata előtt. Bár neki
lehetne olyan élete, mint Ágnes kutyáinak!

Csak egy mozdulat kellene, kikapcsolni a biztonsági övét, és minden örökre megol-
dódna.

Nem tudta megtenni.

A csillagkapu

Jeges szél söpört végig a városon, még a legbátrabb ebek is visszahúzódtak otthonaikba. A hóesés is hamarosan megindult, és a görnyedező ágak mind nehezebben viselték a rájuk nehezedő súlyt. Az est beállta után a külső kerületekben a hideg még erősebbé vált.

– Becsöngetünk valamelyik házba, és megkérjük őket, hogy nyissanak ki nekünk egy fészert, vagy garázst, esetleg egy nagyobb kutyaólat. Ezt az éjszakát nem éljük túl a szabadban, Sándor. Már most is megállás nélkül köhögsz.

– Nem fognak beengedni! Azt hiszik majd, hogy el akarunk valamit lopni.

Sándor nem folytatta, egész testében remegett. A házak ritkultak és a viharos szél szinte a kerítéshez szegezte őket. Csak lassan haladtak tovább. Kisebb családi házak és egy-egy jólétet sugárzó villa nézett vissza rájuk.

A szállásra nem megyek – suttogta maga elé Márton – reggelre megkopasztanak.

Társára emelte tekintetét, aki botladozva araszolt mögötte.

– Ezt a kerítésajtót nyitva felejtették, Sándor. Menjünk be. Talán mégis sikerrel járunk!

– Ha olyan csórók, mint mi, akkor meghúzhatjuk magunkat valahol a házban, és még enni is kapunk, ha meg nem, akkor... Havi egymillió felett már minden fillér számít!

A csöngetésre senki sem válaszolt, az ajtó már enyhe nyomásra is odaadta magát. A kisméretű családi ház lakatlannak tűnt.

– Van itt valaki? Nem vagyunk betörők! – senki sem válaszolt. Márton felkattintotta a villanykapcsolót és a szűk folyosó azonnal fényárba borult. Tovább léptek. A szobában rend volt – régi, kopott bútorok, asztal, székek, televízió. Elbizonytalanodtak. Hol lehet a tulajdonos? A konyhában a szokásos edények, egy-két konzerv a polcokon, a jégszekrény üres. A vaskályhát már régen nem használhatták, tüzelő sehol. Úgy néz ki, mintha csak a szomszédba ugrott volna át a házigazda – gondolta Márton.

– Ezek elfelejtették bezárni az ajtót! Lehet, hogy csak hónapok múlva térnek vissza.

– Furcsa eset! De annyi szent, hogy itt nem fúj a szél. Talán a gondviselés vezetett el minket ide. Maradjunk, ameddig lehet!

Márton lényegesen műveltebb volt barátjánál és már régen nem hitt a gondviselésben, de másban sem. Apjától örökölt lovagias jelleme miatt egyre lejjebb csúszott a válás után, és a barátnők is sokat segítettek ebben. Mindezt tettett bohémsággal próbálta palástolni. Tudta, hogy nincs visszaút, legszívesebben messze elkerülte volna az embereket, de hamar ráébredt arra, hogy a mi századunkban ez már lehetetlen. Fokozódó embergyűlöletét együgyű, de a végtelenségig jóindulatú és tisztalelkű társának elfogadásával próbálta mérsékelni.

Sándor már mindent feladott. Nem érdekelte, mennyi ideje van még hátra, követte Mártont mindenhová. Egyéniségét és önbecsülését is régen elveszítette. Hanyatló egészsége sem foglalkoztatta, csak a szenvedést próbálta enyhíteni.

– Be kéne gyújtani, de mivel?

– Hátramegyek, biztosan találok egy fás- vagy szeneskamrát. Fújd ki magad! Kapcsold be a televíziót, ezért talán nem haragszik meg a tulajdonos, ha közben mégis visszajön.

Sándor aránylag gyorsan eligazodott a távirányító számtalan gombja között, és nő-

vekvő lelkesedéssel pásztázta a csatornákat. A fő adásidő előtti percekben majdnem valamennyi adón reklámokat sugároztak. Minden elképzelést felülmúló autók jelentek meg fátyolos szeme előtt, degeszre tömhetette volna magát a legfinomabb joghurtokkal és sajtokkal.

A koszos és szakadt télikabátban gubbasztó férfi már napok óta éhezett, és olcsó borokkal kábította magát. Az illúzió hídja így csak lassan formálódott meggömbült, lesoványodott alakja, és a képernyőn megjelenő finomságok között.

Márton dolgavegzetlenül érkezett vissza.

– Ezeknek még egy darab fájuk sincs, talán éppen ezért menekültek el valahová, valamelyik rokonukhoz, vagy mit tudom én... Találtál már valamit? Tekerd magad köré a takarót!

– Képzeld, ez a most felfedezett énekesnő, aki azt a díjat is elnyerte – nem jut az eszembe, hogy melyiket – azonnal elvált a férjétől és bepasizott.

– Mit csinált? Bepisilt?

– Nem! Be-pa-si-zott! – mondta Sándor hangosan és szótagolva. A férje meg, az a híres sportoló két csajjal kavar egyszerre. Most aztán villoghat, legalább három hétig róluik írnak az újságok.

– Jól van, Sándor. Látom, hogy lépést tartasz a legfontosabb eseményekkel, nem is olyan reménytelen a helyzetünk.

– Azt mondja, hogy lelépett, de visszajönne!

Sándor megnyomta a következő gombot és a képernyőn egy joviális, negyvenes éveiben járó asszony jelent meg. Érdeklődő arccal hallgatta a bekapcsolt telefonvonal másik végén elhangzó mondatokat. Halk, éteri zene duruzsolt, a szférák zenéje. Az idős női hang a távolból arra próbált választ kapni, hogy miként fog fiatal menyének műtété lezajlani. A stúdióban helyet foglaló és megértően bólogató hölgy közben már hozzá is kezdett a kártyák kirakásához. Válasza sem váratott sokáig magára. A két hajléktalan rövidesen megtudhatta, hogy a kezdeti komplikációk ellenére a fiatal meny sikeresen túl fog esni a beavatkozáson, a műtét után azonban vissza kell utasítania a kórházi menüt, mert ez újabb komplikációkat idézhet elő legyengült szervezetében. Csak a naponta bevitt, otthon készített ételek változatossága hozhatja meg a végleges gyógyulást. A hosszúra nyúló beszélgetés befejezéseként a táplálék kiegészítők káros hatásai is szóba kerültek.

Márton magába fojtotta nevetését, de azért biztatóan nézett Sándorra: – Csak így tovább barátom, művelődjünk!

A műsor folytatódott. A sorára váró és végre bekapcsolt újabb női hang zaklatott, már-már érthetetlen formában adta elő mondandóját. Előző éjszakai nyomasztó álmát szerette volna a jósnő segítségével megfejteni.

– Van egy közelebről meg nem határozható problémája, de idővel elmúlik. Ma este 20.00 órakor egy fénykort nyitunk, amely órákon át megközelíthető lesz, éljen az alkalommal! Az angyalokkal kell konzultálnia, velük tudja ezt az álmát maradéktalanul megfejteni. De én is sokat segíthetek!

– Álmomban egy szabadon szaladgáló patkányt láttam, sárcipőt viselt! Óriási lába volt!

– Asszonyom, ez egy jó hír! Miért nem ezzel kezdte? Az egyik legmegbízhatóbb álmoskönyv szerint a szabadon szaladgáló patkány azt jelenti, hogy valaki forrón és viharos szenvedéllyel szereti önt, a sárcipő meg azt, hogy esős napok jönnek. Látta a híres filmet: *Ének az esőben?* Nagy boldogság vár önre, ma este 20.00 órakor várom újabb jelentkezését. A megértés angyala támogatja kegyedet, ma este ő is velünk lesz!

Sándor köhögése egyre erősebbé vált, a magára tekert ágyterítő sem segített sokat. Márton egy majdnem teli pálinkás üveggel jelent meg a végszóra, az egyik konyhaszekrényben találta.

– Húzd meg! Szóval, ma este fénykör nyílik. Ott a helyünk! Talán a csillagkapun is át tudunk lépni, Sándor! Tudod, hogy azt a földöntúliak létesítették és egy távoli világba nyílik?

– Te semmit sem veszel komolyan. Én hiszek az álmokban, és az álmokból meg lehet fejteni a jövőt. Mülthéten valamelyik lámpaoszlopon láttam egy hirdetést, kozmogja tanfolyamra lehetett jelentkezni – csak egy fillérem sem volt.

– Remek ötleteid vannak! Fogd a telefont! Talán működik. Felhívom őket és elrepülünk valamelyik fénykörbe! Foglalkozol te egyáltalán a karmád építésével? Sándor! A legfontosabb az, hogy energetikailag is szabaddá tegyük magunkat! Egyszerű légzésgyakorlatokkal kell kezdeni – de te mindjárt kiköhögöd a lelked... Codein tablettára lenne szükséged, meg egy jó meleg fürdőre!

A telefon működött.

– Halló! Általános elemzést kérek. Sajnos hajlamos vagyok a kiegyensúlyozatlanságra. De lehet, hogy csak a körülményeim miatt van ez így.

– Kedves uram! A kártya bölcsessége lehetővé teszi, hogy megismerje jelenét és megtudja jövőjét! Szokott álmodni? Ha igen, akkor kezdjük ezzel!

– A múlt éjjel csónakot láttam közeledni, amelyben egy vőfély állt, körülötte egy kis mókus ugrabugrált, miközben hatalmas fagottját fújta.

– Ez remek! A csónak, változást jelent az életében, a mókus pedig esküvőt. Házasoknak gyermekáldást hoz! Fagottot fújni egyértelműen a vidámság jele. A vőfély megjelenése pedig sikerrel kecsegtet. Önre már a közeli jövőben boldogság, nyugodt élet és sok siker vár! Azt mondja, hogy nemrégén még komoly gondjai voltak? Nos, akkor percekben belül küldjük a pozitív energiát, minden rendben lesz! Mondja, melyik jegyben született? November másodikén? Tehát a skorpió jegyében. Örömmel közölhetem, hogy már ebben az évben megoldódnak pénzügyi problémái, és népszerűsége ugrásszerűen emelkedik. Kétségei vannak? Legyen optimista!

– Az épp mellettem szundikáló barátom január harmincegyedikén született. Üzenne neki is valamit? Van még időnk, hiszen csak húsz-harminc perce beszélgetünk egymással.

– Ő a vízöntő jegyében látta meg a napvilágot. Magabiztosan mozog az irracionális világban, kedveli a váratlan helyzeteket, sőt még a polgárpukkasztásban is örömet leli. Szakadatlan töri a fejét valamin, a mindennapos megélhetés, a számlák elkerülnek a figyelmét. Márciusban ki kellene használnia a bolygók kedvező állását, ekkor ugyanis hosszú távra megalapozhatná anyagi helyzetét. De ha novemberben valaki befektetési ajánlattal keresi fel, akkor legyen óvatos!

Márton a nevetéstől fuldokolva tette le a hallgatót. A bársonyos női hang már a következő jelentkezővel csevegett, a sejtelmes háttérzene egy kicsit felerősödött. Sándor mintha aludt volna, oldalra dőlt a karosszékben. Csak félig nyitva felejtett szája, az elmaradt köhögés és semmibe meredő szeme tűnt szokatlannak.

Egy csónakban közeledett a Csillagkapu felé, és már vártak rá a földöntúli lények. Kis mókuszok ugráltak körös-körül, és vidáman lakmároztak. Az álmoskönyvből tudjuk, hogy ez nyugodt és boldog családi életet jelent. Az angyalok is ott feszítettek fényes egyenruhájukban, többnyire a hivatalos papírokkal foglalatostkodtak. Csak a túl nagyra nőtt szárnyak akadályozták őket fontos tevékenységük ellátásában.

Sándor hosszú idő óta először érezte magát igazán boldognak.

A szőnyegszövők utcája

Korábban egy kisebb folyó csendes hullámai csapdosták a meredek partot. A kiszáradt meder helyén később házak épültek, kialakult a falu főutcája. Az agyagfal azonban – az évszázadok múlásával dacolva – továbbra is fennmaradt, és a szorgalmas iparosok mély üregeket vájtak bele. Szőnyegszövő műhelyek, sötét, de kellemesen hűvös odúk alakultak ki az egykori partfalban. A modernizáció ütegei ugyan súlyos csapásokat mértek a sok száz, talán több ezer éve kitartó hagyományos munkaeszközök hadrendjére, de mégsem voltak képesek elsöprő győzelmet aratni felettük. Bár az üregekben több szövészék is hiába várta újraindítását, egy-kettő mégis makacsul kitartott. Idős, szakállas mesterek húzták az orsót rejtő hosszúkás csónakot, s az ősrégi minták sem változtak sokat. A teveszörből fonott szálak szorgalmasan hizlalták a félkész darabokat. A modem világ csak egy hadállást tudott elfoglalni, pislákoló gyertyák helyett takarékos izzók szórták a fényt a szövészek felett.

Ali Husszeini nyugodt tempóban dolgozott, nem volt oka a kapkodásra – műhelyében már évek óta halmozódtak az elkészült, de eladhatatlan szőnyegek. Mintha tudatosan kerülték volna műhelyét a vevők, pedig csak takarékosabbak lettek. Igyekeztek minél több pénzt félretenni, féltek valamitől. Talán egy újabb háborútól, vagy állandósuló zavargásoktól, ki tudja, mitől? Ha a külföldi turisták nem lennének...

– Szálem alejkum! Hogy szolgál az egészséged?

– Köszönöm, elfogadhatóan.

Marteza alakja az egész ajtókeretet betöltötte. Lassan indult el az agyagba vájt lépcsőkön. Ha szabadnapos volt, mindig meglátogatta barátját, Alit. Gyerekkoruk óta ismerték egymást. Gyors pillantást vetett az egyik szövészen halmozódó szőnyegek felé.

– Van mit enned?

– Van még egy kevés bab meg lencse, minden nap kapok friss paradicsomot.

– Mit csinál a fiad a városban?

– Nem tudom. Ma már minden fiatal ott keresi a szerencséjét. Egyik sem akarja folytatni azt a munkát, 'ami mindig is apáról fiúra szállt, amióta csak itt élünk.

– Ilyenek.

– Nézz a szövészekre! Milyen élet volt itt korábban! Hajnalban kezdtük a munkát és csak naplemente után mentünk el teázni, meg hallgatni a természet énekét.

Hosszú hallgatás következett. Marteza felügyelő volt a már régen elhagyott, de düledező falai ellenére még ma is lenyűgöző látványt nyújtó karavánszeráj udvarán. Vala-

mennyi turistabusz megállt ott, a jövevények hangoskodása és a fényképezőgépek kattogatása gyakran zavarta meg a hely szellemét.

A torzonborz, szakállas Marteza hősieen állta az ostromot. Jóllehet modern szabású, bár erősen kopott inge és nadrágja nem éppen Ali Babára, vagy a negyven rabló valamelyikére emlékeztetett, hajzata, férfias arcvonásai mégis lenyűgözték az európai hölgyeket. A kezébe nyomott borraivalók rövidesen a jómódú falusiak körébe emelték az idősödő férfit. Mégsem volt boldog, valami szomorú egykedvűség és érdektelenség ült az arcán. Ali tudta az okát. Marteza fia az iraki-iráni háborúban az egyik gáztámadás során súlyos sérüléseket szenvedett. A központi idegrendszerét támadta meg az ideggáz, rövidesen rokkanttá nyilvánították, hazakerült.

– És a te fiad?

– Egész nap ül a televízió előtt, de semmi sem érdekli. Rövid ideig sem képes koncentrálni, mindegy neki, hogy milyen műsor megy.

– Allah igazságos! Megbűnhődött Szaddam Husszein, a sajátjai akasztották fel!

A közeledő zaj néhány pillanaton belül szinte hangorkánná vált, amikor a turistacsoport a vályog odúból kialakított műhelybe bezúdult. A vakuk egyre szaporább villanásai jelezték, hogy a látogatók különleges zsákmányra leltek. Az idegenvezető – hangját felemelve – rövid értekezésbe kezdett a hagyományok ápolásának fontosságáról. Felbolydult méhkassá változott az üreg, Ali újra és újra bemutatta a tökéletes szálvezetés művészetét, és nem sokára már úgy érezte, mintha a levegőben lebegne. A turisták egymás kezéből tépték ki a korábban összegyűlt és eladhatatlan szőnyegeket. Fűlsiketítő kiabálással licitáltak egymásra, az árak pedig elképzelhetetlen magasságokba szöktek. Vezetőjük karba tett kézzel, bölcs mosollyal nézte a tülekedést. A dollár és az euró bankjegyek hatalmas kupacokban tornyosultak a szövőszéken kifeszített félig kész munkadarabon, és mindenki ujjongott, aki képes volt egy kisebb-nagyobb remekművet megkaparintani. A fürgébbeknek sikerült némi erőfeszítéssel a megvásárolt szőnyegekre felkapaszkodniuk, és gyorsan kirepültek a szűk ajtón. A tülekedés nem ismert határokat, a gyengébbeket letaposták, az áru nélkül maradottak meg kétségbeesetten követelték a nem létező raktár felnyitását. Némelyek perrel fenyegetőztek, amennyiben eredmény nélkül kell hazatérniük.

És ekkor egy erős, rekedtes hang süvített át a tömegen:

– Ali Husszeini! Velem kell jönnöd! Ma reggel egy holttestet találtak a városban. Az előljáró azt mondja, hogy a te fiad. Azonosítanod kell!

A királynő ruhái

Egy távoli kisvárosból jöttek. Már hajnalban elindultak, hogy kellő időben megérkezzenek a fővárosba, hiszen estére ismét otthon kellett lenniük. Sándor, a néhány fős csoport vezetője haladt az élen, csak ő ismerte ki magát a városi rengetegben, a száguldó buszok és villamosok világában. A többiek gyors léptekkel követték, egymás felénken kapaszkodott mellette haladó társába. A legidősebb is csak tizennégy éves lehetett.

A múzeumot nem volt könnyű megtalálni, még Sándor is többször elbizonytalanodott, jóllehet ő már járt egyszer a fővárosban. Az első ránézésre senki sem gondolhatta róla, hogy fogyatékos, fellépését inkább a túlzott magabiztosság jellemezte. Szorosan mögötte Péter tartotta a tempót, aki süketnéma volt, beszédközpontja a szülésnél károsult. Minden kiránduláson attól rettegett, hogy lemarad, eltéved, és senki sem fog segíteni rajta.

Katát állandó büntudat gyötörte, erősen szorította magához szépen felöltöztetett babáját. Barbi volt odahaza az egyetlen, aki sohasem tett neki szemrehányást, aki mindig végighallgatta mondandóját. Egyedül az ő társaságában viselkedett fesztelenül.

Diana az autizmus enyhébb formájában szenvedett, nála is megmutatkozott a kommunikáció károsodása, valamint az énközpontú viselkedés. Ilyenkor bezárkózott saját világába, és lehetetlen volt vele kapcsolatot teremteni. De azért gyakran szót tudtak vele érteni mind a nevelők, mind pedig társai. Ritkán esett pánikba, az azonos korúak között pedig alapvetően jól érezte magát.

A csipőficamban szenvedő Ágnes zárta a sort, aki erős dadogással is küszködött. Időnként bénító félelem tört rá, aminek okára sem a pedagógusok, sem társai nem találtak megfelelő magyarázatot. Egyesek a családi környezetre gyanakodtak, de ennél többre ők sem jutottak.

Vilma néni, a tanítónő úgy gondolta, hogy *A királynő ruhái* címet viselő kiállítás komoly élményt fog jelenteni a gyerekeknek, hiszen az olvasott és feldolgozott mesékben gyakran szerepelnek királynők és hercegek, bárók meg grófkisasszonyok. Ők mindig csodálatos ruhákban jelennek meg.

Minden olyan jól indult, aztán leszállt, hogy valamit még elintézzен, és a gyorsvonat nélküle indult el. Nem lehetett mit tenni – a gyerekek legalábbis így gondolták, és Sándor rögtön átvette a vezető szerepét. Ő azok közé tartozott, akik nem tűnnek ellentmondást – ha kellett, a tanárokat is letorkolta. Amikor beindult, lelkesedése nem ismert határokat, hiperaktivitása kezelhetlenné vált.

A múzeum pénztárosa gyanakvó szemmel nézett végig a csoporton, és a kísérő tanárt kereste. Sándor azonban határozottan és magabiztosan fejtette ki neki, miszerint a tanárnőnek halaszthatatlan ügye támadt, és őt bízta meg a vezetéssel. Az elbizonytalanodott személyzet nem akarta, hogy a gyerekek a hideg előtérben toporogjanak, Sándor pedig rögtön elindult a bejárati ajtó felé. Társai engedelmesen követték.

A kiállítóterem felnőtt látogatói némileg viszolyogva, de szinte már erőltetett előzékenységgel nyitottak nekik utat. A csapat rövidesen felbomlott, Sándor öles léptekkel haladt a termeken át és a királynő ruháit kereste. Nemsokára meg is találta azt a nagyobb helyiséget, amelynek bejárata fölött hatalmas betűk adták tudtul:

KÜLÖNKIÁLLÍTÁS

A
királynő

A teremben egy ma uralkodó királynő modern és fiatalosnak mondható ruhadarabjai voltak kiállítva, számos kiegészítővel együtt. A terem közepére a törtfehér színben pompázó, hímzéssel és apró gyöngyökkel gazdagon díszített esküvői ruha került, ezt vette körbe a többi kiállított tárgy, a báli- az estélyi- és a partyruhák, valamint a finom ízléssel készült táskák, kesztyűk és ékszerek sora. Sándor izgatottan kereste az igazi királyi ruhákat, amelyeket egy-egy történelmi filmben látott a televízióban, de nem találta ezeket. Közben a többiek is utolérték őt, és bizonytalan léptekkel közelítettek a ruhák felé, tágra nyílt szemekkel bámulták a kiállított tárgyakat.

A menyasszonyi ruha előtt két idősebb hölgy állt, barátnők lehettek, egyikük fején mesébe illő, prémmel díszített kalap tündökölt.

– A nővérem lánya is valami ilyesmit akar magának, három hét múlva lesz az esküvője.

– Es van rá pénzük, vagy ezt is majd neked kell fizetni?

– Minek nézel te engem?

Kata, aki már egy-két perce mellettük állt, szorongását leküzdve megszólalt:

– A néni nővérenek a lánya is királynő?

– Mit beszélsz, te ostoba? – kiáltott rá hangosan az asszony.

A kislány arca elvörösödött, leszegte a fejét, egy kicsit odébb húzódott, és így Péter került a kalapos hölgy közvetlen közelébe. A fiút csak egy kurta pillantásra méltatta, majd ismét megszólalt:

– Remélem, te nem mondasz ilyen ostobaságokat!

Péter értetlenül nézett az asszonyra. Megpróbált a szemével beszélni, hiszen a kisegítő iskolában olykor így is sikerült megértetnie magát.

– No, szólalj meg már, kisleány!

Péter tekintete az egyik fodros és sok csipkével díszített báli ruhára csúszott át. Semmit sem értett. Sem azt, amit a néni mondott neki, sem azt, amit a kiállítás bemutatni kívánt. Ezek lennének a királynő ruhái?

A nyári színekben pompázó, könnyed estélyi ruhát viselő bábuk előtt egy jól öltözött, negyvenes éveiben járó házaspár állt.

– A következő fogadáson az amerikai tulajdonos is megjelenik. Valami egészen eredetit, valami olyat kellene varratnod, amivel kitűnsz a többiek közül, de mégsem hengered le őket! Nem szeretném, ha heteken át az irigy feleségek támadásainak lennénk kitéve.

– Egy piros kisestélyire gondoltam, ami praktikus és könnyed, de egy húzott újjal készült rövid blézer talán még jobban állna rajtam.

– Ebben te vagy a tudós, drágám! Neked kell döntened. Így vagy úgy, de te leszel a királynő a fogadáson.

A mellettük álló Diana közömbös arckifejezéssel hallgatta a párbeszédet, nem lehetett észrevenni rajta, hogy egyáltalán felfogott-e valamit abból, ami az imént elhangzott. Néhány másodperc elteltével azonban váratlanul és hangosan megszólalt:

– Egy lószart vagy te királynő! Csak jártatod a pófádat, felvágysz, olyan vagy, mint egy felfuvalkodott tehén!

Pillanatnyi csönd lett a teremben, majd az asszony hisztérikus hangon, szinte sikol-

tozva szórta átkait a gyerekre. Mindenki elcsendesedett, és a látogatók döbbenet figyelték a jelenetet. Sándor megragadva Diana karját, az ajtó felé vonszolta a kislányt. A kiállítás látogatói ekkor értették meg, hogy itt valami nagyon szokatlan esemény történt. Egyesek szájalommal, mások riadtan meredtek a világukba váratlanul berontó gyerekekre, akik ijedten hagyták el a helyiséget. Csak a portán verődtek össze, utoljára a csípőficamos Ágnes érkezett le az emeletről. Sándor intett, hogy gyerünk, és a kis csapat rögtön el is indult a villamosmegálló felé. A teremben egy ideig még tartott a felbolydulás, a látogatók csak lassan nyugodtak meg.

– Elképesztő, hogy ma már ki mindenkit eresztenek be egy ilyen csodálatos kiállításra!

– Az ember szinte fél kilépni az utcára!

– Ó, ne hagyja elrontani ezt a szép napot! Nézze, milyen aranyos az a kis tunikaruha ott a jobboldalon.

A villamoson

A külső helyre ülök. Menjen az ablak mellé az, aki akar. A végállomásig utazom ma is. Hm, alig tud felszállni a néni, tele a keze csomaggal. Hogy ezek az öregek mit tudnak cipekedni! Néz rám, de nem szólal meg. Persze azt akarja, hogy csússzak át a másik helyre. Eszem ágában sincs, én szálltam fel előbb, jogom van ehhez a helyhez. Másson be, ha akar! Intek neki a szememmel és rögtön hozzá is kezd az erőlködéshez. Átlendíti a térdem felett az egyik csomagját – még jó, hogy nem csapott az arcomba valami üveggel, vagy flakonnal – azután pipiskedik egy kicsit és zutty! Már ül is, jön rá az ablakon keresztül a friss levegő. Hát nem jobb így? Már a második megálló után kecmeregni kezd. Le akar szállni. Egyáltalán nem kellett volna felszállnia! Mi az a három megálló? Az egész csak arra jó, hogy megint átmásson rajtam. Megúszom sérülés nélkül. Hát igen, ma már a villamos is veszélyes üzem.

Ez a fiatal nő a helyemre pályázik! Azt hiszi, hogy el tud búvólni a mosolyával, a szemével és majd arrébb csúszom. Nagyon téved! Ez még azt is köszönet nélkül hagyáná, ha mind a két helyet átengedném neki. Egy frászt! Másson be, ha le akar ülni. Állva marad. Most dacol velem, azt hiszi, hogy a következő megállóban majd úgyis felkelek, és akkor üressé válik a hely. Ezt még kivárom – gondolja. Hát, nagyot téved! A végállomásig megyek gyönyörűm, és az még legalább tíz megálló. Várjon csak szépen, ha úgy tetszik neki. Na ugye, hogy ő szállt le előbb! Akkor meg minek kellett volna itt rendezkedni, ide-oda csúszkálni, meg mit tudom én!

Egy fiatal anya kisgyerekekkel a karján. Miért nem gyerekkocsiban hozza fel a babát a villamosra? Ez is felém ácsingózik. Ott a hely a gyerekkocsinak, nem lenne gond, ha az emberek a körülményeknek megfelelően cselekednének. Lusta cipelni a gyerekkocsit! Pedig néha még az is előfordul, hogy valami lelkes fiatal nő odaugrik és segít a fel- és

leszállásban. Van itt empátia, csak keresni kell! Na, most felugrik egy öregasszony az egyik külső helyről és a fiatal anya leül. A gyerek már éppen kezdett volna ordítani. Minek ennyi gyerek? A járművek zsúfoltak, a lakáshitel kamatai emelkednek, nagy a munkanélküliség. Persze mindenkinek szíve-joga, hogy szüljön, vagy ne szüljön. De azért végül mégis minden megoldódik. A gyerek sem kezdett el bömbölni. Remélem, hogy leszáll a nő, mielőtt a kölök rázendít!

Eszméletlenül lassan halad ez a villamos. Olyanokat tesznek a vezetőfülkébe, akiket egy másik országban még a sínek tisztogatására, meg a váltók kenésére sem alkalmaznának. Itt mindenki csak a könnyebbik végét akarja a munkának megfogni, meg más helyére ácsingózik! Ez a pasas is csak bámul a képembe, abban reménykedik, hogy átülök a másik ülésre, mert tisztelem a korát, azt, hogy huszonegynéhány évvel idősebb, mint én. Az öregség, meg az eziránti tisztelet nyolcvan felett kezdődik apukám! Ha egy ilyen valaki szállna fel, akkor én is átcsúsznék a másik helyre, de neked öregem semmi esélyed sincs! Még hatvannak sem nézel ki!

Remélem, hogy elérem a trolit, és nem kell egy félórát várakoznom a megállóban. Tessék, mindenkit magam elé engedek a leszállásnál. Ezzel persze veszítek egy percet, de olyan jól elültem itt ezen az ülésen, a legszívesebben tovább mennék, ha ez a rohadt villamos nem fordulna vissza. Éppen bent áll a troli, nyomás előre! Ez az állat az orrom előtt csapta be az ajtót és már indul is! Mi ez? Hol élünk? Megjegyeztem a rendszámát, és olyan levelet írok az igazgatóságnak, hogy megnézhetik magukat! Ki fogom rúgatni ezt az átkozott sofőrt! Meglátjátok, rend lesz itt!

Macskabátorító Alapítvány

Az alapítvány célja egyértelmű és világos volt. A bejegyzés is gyorsan megtörtént a megyei bíróság Civil Szervezetek Nyilvántartási Osztályán, az adó- és bankszámla megnyitása csupán egy napot vett igénybe. Az induláshoz szükséges összeget Kőkereki Mihály építési vállalkozó biztosította.

A kuratórium elnöke is ő lett, tagjai pedig többnyire a rokonok köréből verbuválódtak. Már csak egy talpraesett és megbízható ügyvezető igazgatót kellett találni, aki rövid idő alatt ismertté teszi az alapítványt és bonyolítja az ügyeket.

A család Sügér Antal magyar-történelem szakos tanárra gondolt, aki Udvaralja városának egyetlen gimnáziumában tanított. A megkeresésre hamarosan pozitív választ kaptak, ugyanis egy idő óta már mind szélesebb körben terjedt el a hír, miszerint a gimnáziumot a tanév befejeztével megszüntetik, vagy legalábbis a megye székhelyén működő másikkal vonják össze. Ez utóbbi megoldás is jelentős létszámleépítésre engedett következtetni.

Sügér Antal felmondott, és a Macskabátorító Alapítványnál már másnap megkapta ügyvezető igazgatói kinevezését. A kuratórium – mint mindenben – ebben is vita nélkül,

egyhangúan döntött. Az újdonsült igazgató első tevékenysége egy nagyformátumú hirdetés feladása volt, amely több országos napilapban is megjelent:

Tisztelt macskatulajdonos!

Bizonyára Ön is többször átélte már azt az idegborzoló jelenetet, amikor macskáját vérebek vették üldözőbe és a szerencsétlen állat csak üggyel-bajjal tudott felmenekülni egy közeli fára, vagy a lakóház tetejére.

A szabad mozgás és a friss levegő élvezete nemcsak emberi alapjog, ez minden állatnak is kijár. Nem tapadhat félelem az alapvető jogok gyakorlásához!

Alapítványunk pszichológiailag többszörösen tesztelt és már több országban bevált módszert kínál mindenféle- és fajta macska bátorítására.

Támogassa Ön is a Bátor Macska Programot, ajánlja fel adójának 1%-át a Macskabátorító Alapítvány működésére!

Adószámunk ...

Az adományokat a ...számú bankszámlára kérjük átutalni.

Előre is köszönjük együttérzését és támogatását!

A sajtóban megjelent hirdetések, valamint a szórólapok százezrei rövidesen meghozták az eredményeket. Számos állatbarát utaltatta át befizetett adójának 1%-át az alapítvány számlájára és az adományok is gyülekeztek – jóllehet itt kisebb volt a tolongás. Senki sem vitatta, hogy ez alkalommal is nemes lelkületű emberek kiemelkedő állampolgári aktivitásáról van szó. Róza néni – Kőkereki felesége – négy macskát is tartott, a vállalkozó egyik menyje pedig úton útfélen azt mesélte, hogy nincs annál nagyobb boldogság, mint amikor a kiscicák megszületnek és anyjuk vigyázó szemmel pásztázza környezetét. Kőkereki öccse is többször hangoztatta a kisváros szinte mindenki által látogatott patinás kocsmájában, hogy neki ugyan semmi baja sincs a kutyákkal, de a macska, az valami egészen más...

Az alapítvány tevékenységének felfutásával a szükséges apparátus is hamarosan kiépült. Sügér Antal titkárnőt kapott, az adminisztrátorok folyamatosan készítették pontos számvetéseiket, és több állatpszichológust is felkértek a Bátor Macska Program kidolgozására. Jó ütemben haladt a számítógépes adatbázis kiépítése is. A cél az volt, hogy a Magyarországon élő valamennyi macskáról pontos katasztert készítsenek, majd a nyilvántartásba vett alanyokat pszichológiai aspektusok alapján osztályozzák. A távolabbi tervekben még az is szerepelt, hogy az adatokat a világhálóra felvigyék, és a rendszert más állatokról készült adatbázisokkal kapcsolják össze. Ezzel a törekvésükkel sem álltak egyedül a világban. Az egyik népszerű tudományos ismeretterjesztő lapban többek között arról olvashattak, hogy az Egyesült Államokban a teknősbékák körében készül egy mindent átfogó adatbázis. Az amerikai felméréseknél magától értetődően a teknősbéka-cápa-korreláció állt az előtérben, a macska adatbázissal kapcsolatos érintkezési területek kimunkálása a jövő tudósaira várt.

Az alapítvány tevékenységének jelentős kiszélesedése magával hozta a kutatási és fenntartási költségek növekedését is. A fejlesztés első lépéseként ugyanis megemelték a kuratóriumi tagok tiszteletdíját, valamint azon állatpszichológusok honoráriumát, akik hajlandók voltak a felvett összeg 50%-át az alapítványba visszaforgatni. A dologi költségek robbanásszerű növekedése egyre több fejtörést okozott Sügér Antal ügyvezető igazgatónak. Komoly pénzeket kellett költeni a kuratóriumi tagok utazásaira, és a

készülő kutató bázis építési költségei is egyre nagyobb terhet róttak az intézményre. A megbízást Kókereki Mihály építési vállalkozó cége nyerte el.

Az állatpszichológusok továbbképzése is tetemes kiadást jelentett. A többnyire külföldi professzorok előadásai és szemináriumai – nem beszélve az oly gyakori, valamennyi alkalmazottra kiterjedő tréningekről – szintén rengeteg pénzt emésztettek el. Sajnos az is gyakran előfordult, hogy a külföldi előadók előadásuk megtartásában valamilyen oknál fogva akadályoztatva voltak. Ok azonban ilyenkor is megkapták a tiszteletdíjukat.

Egy szép márciusi napon hatalmas erejű erkölcsi robbanás rázta meg Udvaralja városát. Az egyik népszerű országos magazinban leleplező cikksorozat indult *Pénzmosó macskák* címmel, és az egymást követő feljelentések következtében mindenre kiterjedő ellenőrzés kezdődött az alapítványnál.

A vizsgálat azonban gyors és meglepő fordulattal zárult. Az adóhatóság megállapította, hogy az intézménynél visszaélések nem történtek, a működésre, bérekre, tiszteletdíjakra, illetve reklámra költött összegek után szabályosan adóztak.

Az ügyészség sem kezdeményezte az alapítvány megszüntetését, mivel megállapítást nyert, hogy ennek tevékenysége minden kétséget kizáróan az alapító okiratban foglalt cél megvalósítására irányult.

Némely akadémikusok adományozók további feljelentései következtében egy ideig még folytak ugyan különböző vizsgálatok, de végül ezeknek is bebizonyították, hogy befizetett pénzüket az Alapítvány szabályosan és célirányosan költötte el. Az elért eredményeket három közvélemény kutatóintézet írásos anyagával is alá tudták támasztani, miszerint a Bátor Macska Program beindítása óta 34,6%-kal nőtt a kutyáknak ellenálló és 13,4%-kal a kutyákat megfélemlítő macskák száma.

A vizsgálat egyedüli vesztese az ügyvezető lett. Megrendült iránta a kuratórium bizalma, hiszen a vizsgálat mégiscsak bizonyos tekintély veszteséggel járt, és átmenetileg az adományok hömpölygő folyama is csendesebbé vált. Sügér Antalnak meg kellett válnia munkahelyétől. Másnap kétségbeesetten kereste fel a gimnázium igazgatóját, egykori kollégáját – státuszát azonban már régen betöltötték. Nem tehetett mást, mint bejelentkezett a Polgármesteri Hivatal Munkaügyi Irodájában. Ott már több munkanélküli várakozott türelmesen. Kedves mosollyal követték az ügyintéző komótos mozdulatait.

Egy peckesen éppen arra járó és az ajtón bekukkantó bátor macska sem volt képes felderíteni Sügér Antal gondoktól gyötört keserű arcvonásait.

Hát igen, a jó ügyért is fel kell valakinek áldoznia magát.

Néhány év elteltével a legbátrabb macskák elhatározták, hogy létrehozzák saját alapítványukat. Az induló tőkét hízelkedéssel, illetve az emberek terrorizálásával gyűjtötték össze. Hízelkedésükkel elsősorban a nőket környékezték meg, ha viszont ez nem hozott sikert, akkor gyorsan áttértek a terrorista módszerekre. Karmoltak, haraptak, hangos sziszegésekkel félemlítették meg az adakozástól elzárkózókat.

Rövidesen összegyűlt az induláshoz szükséges összeg, bankszámlát nyitottak, és megkezdték működésüket. Meghirdetett céljuk kezdetben csupán annyi volt, hogy a kutyákkal és az emberekkel szembeni emancipációjukat kiharcolják, és ezt az egész világgal elismertessék. A fenti célt aránylag rövid idő alatt el is érték, mivel az egyre durvább karmolások és harapások következtében számos ember belátta, hogy csakis jövedelme

egy részének felajánlásával tudja nyugalmát és egészségét megóvni. A kutyákat többnyire korrumpálták, olyan levescsontokat vásároltak nekik az összegyűlt alapítványi pénzből, amelyek korábban egy kutya szájában elképzelhetetlenek lettek volna.

A *Macskabátorító Alapítvány II.* az évek folyamán magába szippantotta a Kőkereki Mihály vállalkozó által alapított *Macskabátorító Alapítvány I.-t*, és az ország legjelentősebb intézményévé vált. Az összegyűlt pénzeket a bátor macskák különféle alapokba és vállalkozásokba fektették, bróker cégük pedig nemsokára meghatározó szerepet játszott a tőzsdén.

Némely újságírók kezdetben élesen bírálták az Alapítvány által szedett uzsorakamatokat, idővel azonban ők is rájöttek, hogy a bátor macskák hitelezési gyakorlata tulajdonképpen emberbaráti szeretetből fakad. Nem tesznek mást, mint segítenek a bajba jutottakon. A macskák még a korábban elvárt simogatásról is lemondtak a tiszta üzleti erkölcs megóvásának érdekében.

Az általuk támogatott pártok a következő választáson a parlamenti helyek 90%-át szerezték meg. A képviselők azonnal szabad utat nyitottak a bátor macskáknak, hogy az őket egykor üldöző kutyákkal kíméletlenül leszámoljanak.

Beckó

Az autóbusból kiszálló turisták alig hittek a szemüknek. A várromok között egy köpcös, csörgősipkát viselő alak ugrált egyik szikláról a másikra, megszegyenítve a környék zergéit. Az idősebb hölgyek lélegzetüket visszafojtva követték a bakugrásokat, de a látvány a fiatalabbakat is szinte a földhöz szegezte.

Valamennyien ismerték Beckó várának történetét, és hamar rájöttek arra, hogy a különös, ugrándozó alak csakis a híres udvari bolond lehet. Öltözete, pajzán mozdulatai, a turistáknak számárfület mutogató játékosága még a kezdetben kételkedőket is rövidesen belátásra bírta.

A tűzoltóautó szirénázása szakította félbe az ámulatot, és nemsokára egy mentő is megjelent. Röpke félóra alatt befogták a hevesen tiltakozó és kemény ellenállást tanúsító légtornászt, majd a falu jegyzőjének irodájába vitték. Rövidesen több hivatalos személy is megérkezett, a kihallgatás kezdetét vette.

- Belenézhetek a papírjaiba, illetve a személyi igazolványába?
- Annak idején nem nyűglődtek mindenféle papírokkal. Adtak egy nevet az újszülöttnak, és kész!
- Állampolgársága?
- Kettős állampolgár vagyok. Magyarországon születtem és Szlovákiában élek. Még sohasem szólítottak fel arra, hogy magyar állampolgárságomról lemondjak.

A hivatalnok nyelt egyet, majd feltette a következő kérdést:

- Biztos abban, hogy 1347-ben született?
- Kétkelkedik az emlékezőtehetségemben?
- Nem, csak úgy... Jól érzi magát?

Beckó a fehérköpenyes mentőorvosra nézett és fátyolos hangon a következőket válaszolta: – A vár bejárásától egy kicsit fájnak a lábaim, de egyébként minden rendben van.

- Mégis, mit keresett ott fenn a magasban, a várrom tetején?
- Azt vizsgáltam, hogy milyen átalakításokat végeztek az épületen az elmúlt évszázadokban. A beadványomban ezt is figyelembe kell venni.
- Milyen beadvánnyal foglalkozik mostanság, tisztelt uram?
- Visszakérem a váramat, amit Stibor vajda ajándékozott nekem a tizennegyedik században. Én vagyok a jogos tulajdonos, és ha a kérvényemet elutasítják, akkor beperelem mind a magyar, mind a szlovák államot. Olyan pert akasztok az urak nyakába, hogy elmegy a kedvük a bolondozástól.

A jelenlevő hatósági személyek döbbenet hallgatták az ízes magyarsággal beszélő férfit. Ruhájának kifényesített ólomgombjai vakítóan szikráztak a bezúduló napsugarakban, hosszúorrú cipője az íróasztal lábát súrolta. A mentőorvos a mobilján babrált, a jegyző pedig tanácstalanul nézett a többiekre, segítséget várt tőlük.

Néhány napos megfigyelés után a klinika egyik, természetgyógyászattal is foglalkozó professzora megállapította, hogy Beckó az elmúlt évszázadok folyamán lélekvandorlással foglalkozott, és több stációt maga mögött hagyva, ismét régi bőrében éledt újjá.

Szabadon hagyhatta el az intézményt, a különös esetnek azonban gyorsan híre ment. Több magyar és szlovák bulvárlap is terjedelmes híradásokban foglalkozott Bolondóc várának feltámadt tulajdonosával:

Előkerült Beckó!

Stibor vajda egykori udvari bolondja visszaköveteli tulajdonát!

Rövidesen megindult a magyar és a szlovák állam elleni per. A két beperelt ország pénzügyminisztere a kormányközi egyeztetések után közös közleményt adott ki, amelyben állást foglaltak az egykori udvari bolond kárpótlásának lehetőségeiről. A meg egyezés szinte már karnyújtásnyira volt, amikor Beckó váratlanul megmakacsolta magát, és kijelentette, hogy csak a teljes körű reprivatizációt fogadja el, mint egyetlen, és semmivel sem helyettesíthető megoldást.

Közben megalakult a *Beckó & Beckó Részvénytársaság* is, amely rövidesen nagyszabású tervekkel lépett a közvélemény elé. Ötcsillagos szálloda, osztályon felüli éttermek, valamint wellnes fürdő is szerepelt az elképzelésekben. A vendégek egy hatalmas méretű csúszdán hagyhatták volna el az újjávarázsolt várat. A cég részvényeinek ára több közép- és kelet-európai tőzsdén is rohamosan emelkedni kezdett, egyes országokban már az eredeti érték többszöröséért vették a papírokat. De komoly érdeklődést mutattak a japán, az argentin és a kameruni befektetők is.

A vár területén két toronydarú jelent meg, és az alatt vezető utakat is lezárták. Ez persze újabb perhez vezetett a helyi önkormányzat és a részvénytársaság között, a bíróságok leterheltsége miatt azonban csak a következő év végére ígérték az első tárgyalás időpontjának kiírását. A közutak megnyitásának lehetősége így a távoli jövőbe csúszott

át. A turisták is csak nagy kerülővel juthattak el a vár közelébe, az elkészült fényképek azonban jól mutatták a toronydaruk helyzetét, és a hegy lábánál elhelyezett információs tábla is minden kérdésre megfelelő választ adott.

A sajtó egyre gyakrabban adott hírt a készülő komplexumról, és a részvények ára folyamatosan emelkedett. A Beckó kontra magyar és szlovák állam közötti per elhúzódása nemhogy rontotta volna az üzleti lehetőségeket, hanem inkább növelte az érdeklődést. Újabb és újabb befektetők kapcsolódtak be az üzletbe.

Beckó a részvények eladásából származó jövedelmét egy svájci bankszámlára utalta át, majd üzleti útra indult. Közvetlen munkatársai is csak annyit tudtak róla, hogy valahol, a Csendes-óceán déli részén fekvő egyik szigetállamban tárgyal. A napi kapcsolat a nagy távolság miatt mind gyakrabban akadozott.

A *Beckó & Beckó Részvénytársaság* szanálására a következő év elején került sor. A toronydarukat aránylag könnyen értékesítették, de az irodai berendezésekre már nem akadt vevő. A pereket a Legfelsőbb Bíróság mindkét országban szüneteltette, az önkormányzat az útzáratat végre eltávolíthatta, a turisták pedig ismét fotózhatták az égbe meredő várromokat.

ISSN 1216-18-61
ISBN 978-963-08-2493-4

Felelős kiadó a szerző

Felelős szerkesztő Tabák András

2011 Vasas-Köz Kft. nyomda
Felelős vezető Badó Géza

Terjeszti a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság
